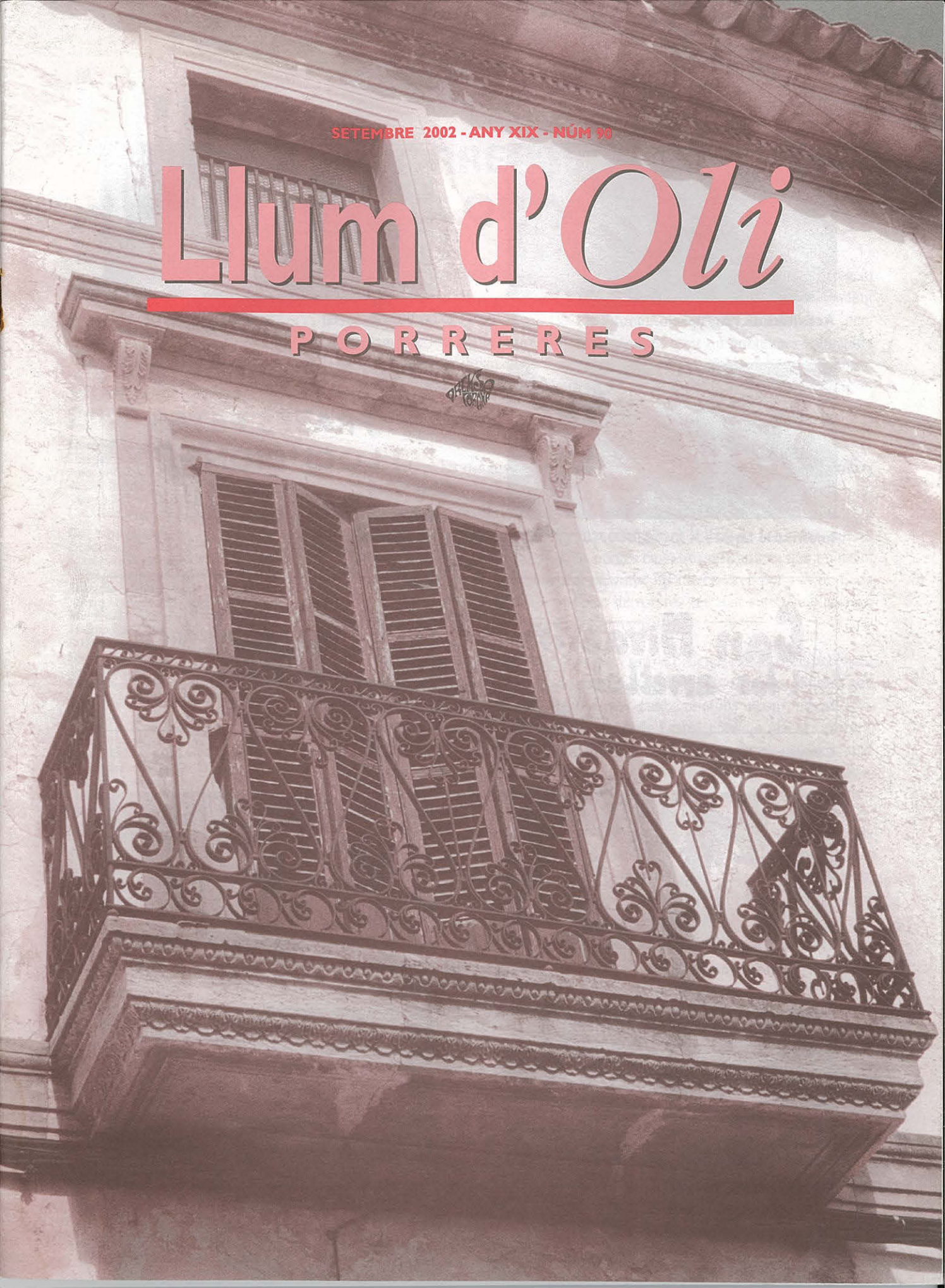

SETEMBRE 2002 - ANY XIX - NÚM 90

Llum d'Oli

P O R R E R E S

Activitats de l'Agrupació. 4

D'interés social 38

Informació Local 11

FRASES FETES I LOCUCIONS (II)

Cultura Popular. 40

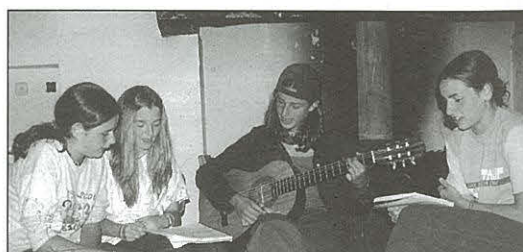
Còmic can Miraprim 19

LES MANS AL FOC (XXIV)

Opinió 41

Notes Històriques 32

Creació 42

Llengua i integració. 36

Esports. 43

Llum d'Oli

Setembre de 2002 - Nº 90
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Marí i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col·laboradors/es:

Cristina Ballester
Maria Antònia Barceló
Germanes Barceló-Crespí
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespí
Margalida Barceló Taberner
Jaume Cerdà Tomàs
Sílvia Clemente
Damià Duran
Jesús Estan
Estol Porreres
Tomeu Garí Salleras
GEP
Caterina Gornals
Pilar Loureiro
Sebastià Melià Mora
Magdalena Morell i Villalonga
Oualat Moussa
Maria Francisca Sabater
Joan Servera Nadal
Joan Sorell Adrover
Margalida Vidal Barceló

Portada

Foto: Maria Barceló
Can Verdera

Fotografies

Fotos Vidal
Joana Ma. Julià
Vicenç Marí

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafilopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.
Adreça electrònica: llumdoli@terra.es
llumdoli@eresmas.com*

Amb el
suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

PORRERES, EL TRÀNSIT I LA QUALITAT DE VIDA

El darrer any de legislatura passa per entre nosaltres sense que vegem solucions al problema del trànsit. Hi va haver un bon començament amb el carrer Major, però la returada no té explicació. Així i tot, pensam que ens fan falta polítiques valentes per tenir un poble més habitable i on la vida quotidiana tengui més qualitat. Potser que en un principi les mesures siguin impopulars per algun sector de gent, però el que hauria d'importar no són un grapat de vots cada quatre anys, sinó el fet de trencar l'abús que es fa del motor i el fet d'augmentar la qualitat de vida de tots.

A Porreres les distàncies són curtes i es pot anar a peu pertot, però s'utilitza excessivament el cotxe o la motocicleta per a qualsevol desplaçament i, moltes vegades, circulant per carrers estrets i poc adequats per als vehicles a motor. El nostre casc urbà s'ha anat configurant al llarg de la història durant almenys set-cents anys, dels quals només en fa una quarantena que utilitzam el cotxe o la moto de forma generalitzada. Els carrers eren per a la gent; ara ni tan sols a vegades es pot disposar de voreres per anar a peu amb la seguretat necessària: els cotxes se les han menjat.

No es tracta de prohibir l'ús del cotxe, sinó d'ordenar i regular els accessos, prioritzant els residents, les necessitats comercials i la seguretat. Encara que emprar-lo té avantatges en alguns casos, també té molts inconvenients: contaminació atmosfèrica, renou, ocupació de l'espai públic a places i carrers, accidents... La majoria de les activitats quotidianes (compres, gestions, anar al metge, anar a l'escola, etc.) es poden fer a peu o en bicicleta. S'ha d'assegurar que aquests desplaçaments es fan en condicions segures i dignes.

Un dels punts negres és l'accés a les escoles o al camp d'esports ja que l'actual trànsit rodat provoca inseguretat suficient com per a no deixar els infants anar tot sols; per això els duen en cotxe, agreujant el problema del trànsit. En aquests casos s'hauria d'evitar el trànsit de pas, crear una ruta escolar segura per a que els al·lots vagin a peu i en bicicleta i ordenar l'accés dels cotxes acompanyants. Si no anam alerta, aviat a Porreres els infants seran els primers a patir-ne més conseqüències i ens trobarem amb els problemes d'una ciutat i els desavantatges d'un poble. Pensem que actualment els nins i nines de pobles com Felanitx o Lluçmajor no poden circular en bicicleta.

Amb més espais públics per a les persones es facilita la comunicació entre els veïnats i augmenta la vitalitat social. L'estructura viària de Porreres permet fer moltes millores: sentits únics per als vehicles, rutes per anar a peu o amb bicicleta als centres escolars, esportius o a plaça; regular els aparcaments i construir o mantenir voreres segures amb rampes als cantons; sancionar els conductors que no respecten normes de seguretat (velocitat, etc.) i de convivència (renous, aparcaments mal fets, etc.). Encara hi som a temps: posem-nos-hi!

ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL

PASSAT I PRESENT DEL SÀHARA OCCIDENTAL

Conferència-video-col·loqui.

Dia 13 d'agost a la Sala de plens de l'Ajuntament, l'Agrupació Cultural va organitzar una conferència sobre la situació del Sàhara Occidental i es va passar el vídeo *Laia*.

Teresa Ferrer, coordinadora de l'Associació d'amics del poble Saharaui, va exposar els objectius d'aquesta associació i va explicar l'activitat *Vacances en Pau* que cada any es du a terme a les nostres illes, explicant que aquest estiu han estat 140 els infants procedents

dels camps de refugiats de Tindouf que s'han beneficiat d'aquest programa a les Illes Balears, dels quals quatre han estat acollits per famílies porrerenques. Teresa va donar les gràcies d'aquest suport, i va animar els assistents perquè el pròxim estiu l'Ajuntament de Porreres pugui continuar sent *Poble acollidor* i augmenti els número d'infants saharauis que estiuegin entre nosaltres.

Seguidament el delegat de la República Àrab Saharaui Democràtica a Mallorca, va fer una interessant conferència sobre la història del seu poble, la situació actual per una part dels exiliats en els camps de Tindouf d'Argèlia i per una altra a les zones ocupades del seu país.

Per acabar es va passar pel·lícula *Laia*, dirigida per l'actriu i directora catalana Sílvia Munt, que de forma poètica, harmoniosa i esperançadora ens conta la crua realitat d'aquesta extremada situació.

A l'acte assistiren, també, infants saharauis que foren obsequiats per part de l'Agrupació Cultural per un *Llumeneret d'Oli* fet pel mestre artesà Gabriel Cortès.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

A DOBLE ESPAI

A les passades festes de Sant Roc l'Agrupació organitzà un espectacle músi-co-poètic titulat "A doble Espai" a càrrec de Gom Teatre. Aquest espectacle, que es va fer al pati de l'església parroquial, consistí en un muntatge que combina-va la representació i recitació d'una curada selecció de la poesia de dos poetes mallorquins ja desapareguts: Damià Huguet i Miquel Àngel Riera. Els músics Pep Àlba i Tomeu Matamalas posaren música i veu a l'acte. Els pocs espectadors que hi assistiren pogueren gaudir d'un dels actes de més qualitat que es realitzaren durant les festes. La coincidència d'altres actes a la mateixa hora fou, possiblement, la causa d'aquest l'absentisme.

DE SA FIRA A SANTA CATALINA

Entrada la tardor totes les entitats i les persones es posen altra cop a carregar piles per passar l'hivern el més entre-tingut que es pugui perquè sinó es fa molt llarg!

Llorenç Cerdà Mora
VENDA DE BOLETS
 Camí de na Bosca, s/n
 Tel. 971 647 911
 Fax 971 166 555
 Mòbils: 619 037 245/6
PORRERES
Venda de Bolets

La nostra entitat, com quasi tota la resta, ha començat a planificar i a fer contactes per tal de confeccionar la programació que anomenam De Sa Fira a Santa Catalina.

Dins aquesta programació hi podreu

trobar una gran varietat d'activitats i actes que esperam que siguin del vostre gust i que us animeu a participar-hi. Tots aquests actes s'aniran anunciant en cartells concretant l'hora i el lloc.

Actes i activitats

Octubre

- 05 **Torneig social d'escacs.** Local social
- 12 **Torneig social d'escacs.** Local social
 Presentació del llibre de Ramon Rosselló:
"La Guerra Civil a les Viles de Mallorca vista per l'estament eclesiàstic" Sala Polivalent a les 20'30 hores.
- 19 **Audioconferència sobre Els Beatles**
 Pep Àlba i Tomeu Matamalas
 Sala Polivalent a les 20'30 hores
- 20 Excursió: Sa Costera
- 25 Inauguració de l'exposició de fotografies de Maria Barceló
Petits Detalls Urbans de Porreres.
 Sala Polivalent.
 Taula Rodona: *Present i futur del vi mallorquí.*
 Sala de Plens de l'Ajuntament a les 21'30 hores.
- 26 **Recorregut en bicicleta pel terme:** camí de Son Gardana, camí se s'Hort Vell, camí de Sa Pedrera, Son Orell, Camí de Son Servera... Concentració a les 15 hores al Molí d'en Negre.
 Berenada de pa i botifarró al Pou Salat.
- 27 **Escacs a Sa Plaça** a les 16 hores
 Passada de **diapositives del GEP.**
 Auditori Municipal. A les 19'30 .

Novembre

- 03 **Visita comentada a la Seu**
- 17 **Itinerari: El Modernisme de Ciutat**
- 23 **Torrada i Binerbo de Santa Catalina** a Montis-sion.
- 24 Excursió: Fita del Ram (Esporles)

Desembre

- 14-15 Acampada: Puig Des Tossals
- 29 Excursió: puig de Ses Vinyes

ACTIVITATS GEPERUDES

XXVIII TRAVESSIA AL TORRENT DE PAREIS

Dia 1 de setembre de 2002

Podem dir que amb aquesta excursió s'acaba i comença una nova temporada de les excursions que any rera any organitza el Grup Excursionista de Porreres.

No cal dir que és un clàssic de les excursions que uns porrerencs ja ara fa 28 anys començaren a organitzar. És bo de dir però era l'any 1974 (i ja ha plogut de llavors) quan es va fer per primera vegada. I aquest any ha arribat a la seva 28a edició. Que sigui com homenatge al primers excursionistes porrerencs, a tots els que encara segueixen i els agrada la natura i l'aventura, ara que l'excursionisme de l'Agrupació Cultural compleix anys. Està de festa!

Bé, és hora de relatar l'excursió d'aquest any al Torrent de Pareis. En alguna de les edicions anteriors ja hi va haver l'atractiu d'enguany, ens referim a l'aigua que hi va haver dins alguns gorgs i que ens var fer nedar i guardar la roba (mai més ben dit) perquè setmanes abans havia plogut. Aigua, que per cert, era un poquet fresqueta però que de debò ens ho va fer passar d'allò millor.

A les 7,30 del matí ens vérem tots els excursionistes a la plaça de la vila per partir amb l'autocar cap Escorca, just devora l'església de Sant Pere (encara que aquesta està dins propietat privada i no es pot visitar... sempre està tançada). Arribarem a les 9 i el primer que fèrem va esser berenar per agafar forces, donat que llavors no sabíem ses

Travessa torrent de Pareis.

Foto: Bernat Vidal "Moi"

sorpreses que ens podria donar el Torrent a causa de les pluges.

Partírem de baixada cap a dins del torrent, passant per la penya foradada. Després de deixar l'alzinar (on hi vàrem trobar un esclata-sang) i seguim baixant en ziga-zaga entre ullastrs, carritxeres, argelaga i estepes cap el tram final del Torrent de Lluc (el torrent de Lluc o d'Albarca neix en la vall del monestir i davalla per la vall d'Albarca abans de confluir a l'Entreforc amb el torrent del Gorg Blau i així formar el torrent de Pareis).

Encara podem dir que anàvem a peu pla i arribarem a l'Entreforc, on fèrem una aturadeta i alguns van anar fins a Sa Fosca, que podem dir que és la culminació de l'excursionisme de l'illa i que no està a l'abast de qualsevol.

En aquest moment començà l'aventura (grimpades, cordes i aigua al gorgs —no tots però—). De davallada de l'Entreforc cap al gorg dels Cingles i la Llosa vàrem fer la primera grimpada. Si feia falta arrossegàvem el cul a les roques, que per cert son ben llises, encara que no hi havia el risc de patinar perquè esta-

ven eixutes. Si miraven amunt a la dreta hi havia un forat gros, negre, de la cova del Soldat Pelut.

Avançarem un bon tros de torrent i arribarem al gorg del Capellà, un dels gorgs de major llargària i que, per sorpresa nostra no hi havia aigua engorjada, encara que a la roca es podia veure el nivell de l'aigua assolit en altres ocasions. Però ja no ens torbàrem gaire haver de banyar-nos, va esser el gorg de la Figuera, només era de cintura per avall, però va bastar per saber que era fresqueta —encara que no matava, tot al contrari, ens feia anar ben desperts. Traguérem sa piscineta de goma per dur el material i bosses que no es podien banyar (preparats sí que hi anàvem) i travessàrem aquest gorg.

Prest arribarem al pas del "grassos estrenyeu-vos", el nom del pas ja indica l'estret del passadís. En aquest punt es va produir un "Overbooking": molta de gent i poc lloc per passar, a més d'haver de grimpar ajudats d'una corda i a tot això, el gorg estava ple d'aigua i no quedà d'altre remei que nedar perquè ens tapava l'aigua a tots; sols

alguns valents deixaren la corda i pegaren un bot des de damunt la roca. Aquest gorg amb aigua és impressionant, donat que la majestuositat dels penya-segats al teu costat i les parets gegantines donen una impressió que no es pot donar a cap altre lloc.

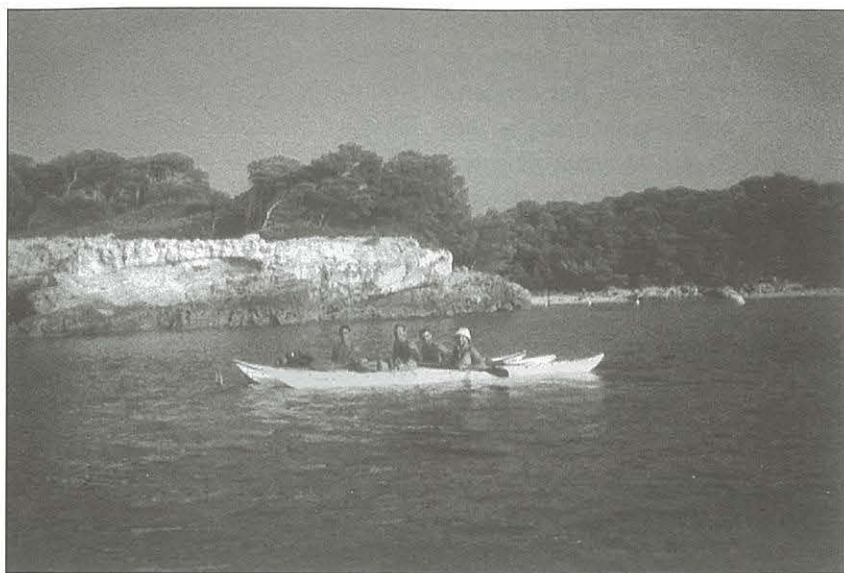
Tornam a trobar un petit gorg també amb aigua, encara que només ens arribava a la cintura (cal dir que això de la cintura depen de l'alçada de cadascun. No vàrem tenir temps de demanar-ho a tothom fins on els arribava l'aigua). Seguidament arribam al gorg del Degatís, on per no variar també hi havia aigua. I a nedar i caminar pel gorg s'ha dit, fins que al final del gorg trobam el degotís, que dona nom al gorg (constitueix una curiosa font que, gota a gota, no atura de rajar aigua que surt, per filtració de la roca a una altura d'uns quatre metres sobre el fons del jaç del torrent.

Poc més envant arribam al gorg de l'Anguila o de la Fonteta, on els qui volgueren nedaren ja que l'aigua en aquest gorg era ben clara, cosa que no havia estat així als altres gorgs perquè era marronenca.

Al poc temps arribam al següent i darrer gorg amb aigua i a la clotada final anomenda l'Olla fins arribar a la desembocadura del torrent de Pareis. Els que aprofitaren per pegar un bany a la mar la trobaren ben calenta perquè ens havíem acostumat a la temperatura freda de l'aigua dels gorgs.

Cal dir que tothom va arribar bé i que el temps emprat aquest any va ser pràcticament el mateix que l'any passat. Per la gent que ha fet aquesta excursió amb aigua i sense diuen que els agrada més amb aigua.

Així que una de sec i l'altra de humida i tots a bon port. Fins la de l'any que ve.

Volta a Menorca

Foto: Federico

VOLTA A MENORCA AMB PIRAGUA

Del 31 d'agost al 5 de setembre

Els aventurers del GEP: Guillem Vaquer, Rafel de "sa Torre", en Joan Mora Sitjar i com no, en "Fede" els passà pel cap anar a fer la volta a Menorca amb piragua, encara que, això sí, ben entrenats sí que hi anaven. A continuació relatom el diari de la Volta d'en Fede que diu així:

"Després de carregar les piraigües amb el material necessari carregam les piraigües al vaixell que parteix d'Alcúdia fins a Ciutadella. En tres hores ens trobam a Ciutadella, i ja sense perdre gens de temps posam piraigües a l'aigua per posar-nos en marxa.

La idea era volta l'illa en sentit de les agulles del rellotge, començant per tramuntana, que és la part on hi ha els vents més forts, però després de parlar amb el capità del vaixell i veure que les previsiones del temps pels propers dies, decidim començar la volta per la part sud de l'illa.

De Ciutadella ens aturam a Cala Blanca per dinar, després d'una becadeta ens tornam a posar en marxa i al poc temps arribam al Cap i far d'Artrux i d'aquí a Cala Nacarella a dormir.

Ens aixecam molt d'hora, perquè és quan la mar ens deixava navegar millor, però degut al mal temps que feia vàrem haver de sortir de l'aigua en arribar a Cala Trebelujer, moment que aprofitarem per ficar-nos dins una petita albufereta. Passada la tempesta seguim amb lo nostro i ens aturam a dinar a Cala Llucalari, després d'obligada becadeta i amb les piles carregades ens posam a remar una altra vegada. Passam per la famosa discoteca de la Cova d'en Xiroi fins arribar a l'illa de l'Aire on vàrem romandre, però els moscats el vespre ens varen inflar.

Al matí partírem com sempre ben prest i férem la primera aturada a Cala Mesquida per dinar, després d'haver deixat enrera Maó, ja a la tarda arribam al far del Cap de Far-tàritx, punt al qual entram a la part nord de l'illa de Menorca. Aquí sopà-

rem del peix que agafàrem. Al matí ens va fer ganes veure la sortida del sol i després partírem fins arribar a Cala Fornells. Aquí dinàrem peu davall taula (era com cosa obligada). A la tarda passàrem pel Cap de Cavalleria i dormírem a Cala Barril (ens donava la sensació d'estar al cul del món).

L'endemà partim cap a Punta Teula, on vàrem berenar i nedar. Després arribam a Cala Fontenelles, dinar i seguir fins a Punta Nati. Ara ja només ens quedaven unes hores per arribar al nostre punt de sortida a Ciutadella.

Feia cinc dies que sortírem i a la nostra cara es reflexava la satisfacció per acabar la volta bé, però un poc de tristessa per que s'havien acabat per noltros les vacances.

Aprofit aquest Llum d'Oli per agrair a tots aquells que ens van donar suport."

EXCURSIÓ A SA TALAIA DE CALS REIS (ALARÓ)

Dia 30 de setembre 2002

Ens anam de cap a Alaró, punt de sortida d'aquesta excursió, però sorpresa per nosaltres, era Sa Fira d'aquest poble. I heu de creure que pereixia el mes d'agost quan fa calor, de la suada que aplegàrem dins el cotxe per poder travessar Alaró. Tot eren barreres fins que aconseguírem agafar un carrer que pareixia la muntanya russa, però a la fi poguérem arribar, deixar el cotxes i partir a caminar pel camí vell d'Alaró a Orient.

Anam amb una suau pujada per camí de carro fins que al cap d'un temps el deixam, per continuar per un camí de ferradura que du fins al Pas de s'Esca-

leta, que com el seu nom indica és un escala que puja una paret. No gaire lluny passam per un alzinar i ben prest arribam a veure les impressionants vistes de la vall d'Orient, mentre podem observar les muntanyes que apareixen davant la nostra vista, amb la Serra d'Alfàbia, el Puig de l'Ofre i la serra de sa Rateta, la possessió de Coma-sema el pas de na Maria, el massís dels Tossals i el puig de Massanella al fons.

A mesura que ens anam acostant al llogaret d'Orient trobam esboceres que aprofitam per mejar-ne alguna (encara que diuen que engaten). Prest arribam al Pas de l'Estaló, que és una bretxa semiartificial oberta a les roques. En aquest punt decidim arribar fins al Freu, que ens quedava a prop; però quan arribàrem al Freu; Ai, mare meva!, allò pareixia el mercat de l'Olivar: bosses d'escombreries tirades pel terra, contaminació acústica (hi havia un grup de delinqüents de la natura) amb la música de ràdio d'allò més forta, tenien les piles de la ràdio, que s'havien gastades de fer-les emprar tot el vespre pel terra, un foc que per mi

varen arrabassar la meitat dels troncs de l'entorn, botelles buides de JB, bé, i perquè contar-vos més, ja ho podeu suposar.

No massa temps férem per allà, i tornàrem enrera per aturar-nos a dinar damunt una sitja, amb el seu forn de pa i la caseta del carboner corresponent. Després de descansar una estoneta tornam a partir pel mateix camí que havíem fet abans fins arribar al Pas de l'Estaló i agafar l'altre camí que du a Alaró; aquest camí va dins l'alzinar fins arribar a les cases del Rafal, on també es poden gaudir de bones vistes de Ciutat, del Raiguer i del Pla de Mallorca. Des de les cases del Rafal, per un tirany en una petita pujadeta arribam al collet de la Galera, i ara ja només ens quedà una ràpida davallada i apareixen diverses casetes o porxos d'olivar. Més endavant passam per devora la penya de la Galera i la penya de la Bastida i arribam al mateix punt de partida.

Bona excursió per cremar un poc de colesterol i no esbraonar-se gaire.

Talaia de cals Reis.

Foto: Joan Nicolau

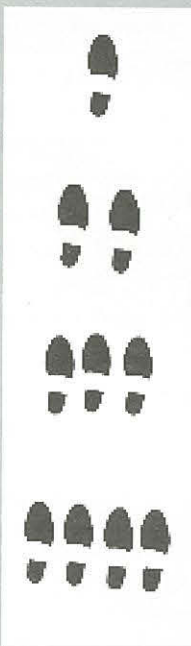

INFORMACIÓ DEL NIVELL DE DIFICULTAT DE LES EXCURSIONS

A partir d'aquesta temporada i a petició de molta de gent introduïrem als cartells informatius de les excursions els nivells de dificultat que pot presentar una determinada excursió.

El *nivell de dificultat* intentarà oferir una graduació de la major o menor complicació de l'excursió, encara que això és relatiu, ja que dependrà de factors com poder esser la distància, el desnivell, la climatologia i com no, la **preparació física i personal** que tenguí cadascú. Per tant, això és a títol orientatiu.

Els nivells de dificultat apareixeran amb el símbol de bota i seran quatre:

• **Un Peu (molt fàcil):** la distància que es camina no és cansada, els camins estan ben assenyalats i el desnivell no són molt importants. La pot fer tota la família i no és necessari que abans hagin fet excursions.

• **Dos Peus (fàcil):** la distància ja és més llarga, sempre per camí ben definit i els desnivells poden assolir alguna cota alta. Millor que estiguin un poc acostumats a caminar.

• **Tres Peus (mitjana):** és recomanable per a aquelles persones entrenades i que hagin fet excursions abans. Poden ser excursions llargues o amb un gran desnivell. No sempre per camí ben definit.

• **Quatre Peus (difícil):** Per persones ben preparades. Es pot haver d'usar les mans per franquejar passos i alguna grimpada o emprar cordes. Encara que no tindran dificultat tècnica de porder-les fer qualsevol tipus de persona amb un mínim de preparació física.

PROPERES ACTIVITATS DEL GEP

Dia 20 d'octubre: Excursió a "Sa Costera". Abans de les obres.

Dia 27 d'octubre "Sa Fira": "L'ull de l'excursionista porrerenc". Audiovisual amb pantalla gegant de les millors diapositives del GEP vistes pels ulls dels seus excursionistes. Música composta per Joan Martorell.

Dia 24 de novembre: Excursió a "Sa Fita del Ram" (Esporles).

Dies 14 i 15 de desembre: Acampada al Puig des Tossals.

Dia 29 de desembre: Excursió al "Puig de ses Vinyes". Devora el Puig Major.

Per les festes de Nadal: Exposició de les millors fotografies, audiovisual i història de l'excursionisme porrerenc de l'Agrupació Cultural. Conferències i monogràfic del Llum d'Oli.

ESTANC
CA NA
JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

Construccions i Reformes
BARGAR PORRERES. S.L.

C/ Des Garrover, 17
07260 Porreres

Tel. 971 64 72 12
Mòbil: 649 707 397

ESCACS

CAMPIONATS DE MALLORCA PER EQUIPS

Jaume Cerdà Tomàs

Durant els quatre primers mesos de l'any, els dos equips de l'Agrupació Escaquista de Porreres, varen participar en els Campionats de Mallorca d'escacs.

Enguany es va reduir en tres rondes la competició, passant de 14 a 11 jornades. Això s'aconseguia dividint en dos grups de vuit equips cada categoria, on els quatre primers de grup lluitaven per les dues places d'ascens a la categoria superior, mentre els últims intentaven al·ludir les quatre places de descens.

En la primera categoria l'equip Porrerenc en primera instància es classifica en tercer lloc del grup A, amb un total de 5 punts de set rondes. A la segona fase dels quatre encontres disputats tan sols es poder guanyar un, quedant classificats finalment en sisena posició amb un total de sis punts.

Entre els components d'aquest equip destacar l'actuació del primer tauler Gabriel Gornals amb un total de 6,5 punts de 10 partides disputades. Aureli Mauro el segon tauler comença la competició amb cinc victòries en les primeres partides, però acabant acusant l'esforç al final. El tercer tauler, Ramon Alenyar va sumar 1,5 punts després d'una baixa participació. Salvador Estelrich va disputar totes les rondes aconseguint un total de 5 punts en el quart tauler, mentre Pau Sorell al cinquè tauler suma un total de 4 punts.

A la segona categoria l'equip de l'Agrupació escaquista de Porreres es quedà en cinquena posició amb un total de 3,5 punts, a mig punt del quart lloc,

en el grup B. A la següent fase va poder millorar la seva actuació, sumant 2,5 punts mes, i finalment assolint l'11 lloc, que el deixava fora dels quatre llocs de descens.

Jaume Cerdà en el primer tauler aconseguir 8 punts disputant totes les partides, tres d'elles a la primera categoria. Jordi Oliver en el següent tauler suma un total de 6 punts duran tota la competició, dos a la primera categoria. Joan Bibiloní es queda en tres punts, Àngel Oneto i Jeroni Palerm sumaren 1,5 cada un, mentre en Jaume Sorell en el darrer tauler aconseguir 5,5 punts de nou participacions.

V TORNEIG MIGJORN DE CAMPOS

El porrerenc Jordi Oliver Garí, campió absolut.

El torneig del migjorn disputat a Campos duran els mesos de maig i juny,

Jordi Oliver Garí

finalitzà amb la victòria del jugador porrerenc Jordi Oliver Garí, després de guanyar en la darrera partida el màxim favorit i jugador local Francesc Pomar.

Jordi Oliver suma el final, un total de sis punts de vuit possibles, deixant a mig punt el segon i tercer classificats, Miquel Ramis i Francesc Pomar respectivament.

D'entre la quarantena de participants, els altres jugadors de l'equip porrerenc es classificaren en posicions inferiors ; 10.- John Vozar (4 punts), 20.- Pau Sorell (3 p.), 23.- Jaume Sorell (3 p.), 27.- Salvador Estelrich (2,5 p.).

XXIV TORNEIG SOCIAL

Els passats dies 21, 28 de setembre i 5 de octubre es va disputà el torneig social de l'Agrupació Escaquista de Porreres. En un format mes reduït, a diferència d'altres anys, degut principalment a la manca de temps, ja que els campionats individuals de Mallorca començaven el 19 d'octubre.

Es disputaven dues rondes en cada jornada, utilitzant el sistema suís, on cada jugador contava amb 45 minuts de temps de joc en cada partida.

El guanyador Jaume Cerdà, sumà un total de cinc punts i mig, seguit en segon lloc per Gabriel Gornals amb cinc i de John Vozar amb quatre punts al tercer lloc. El següent Jordi Oliver amb 3,5 p. ; Pau Sorell i Ramon Alenyar amb 3 p. ; Salvador Estelrich, Àngel Oneto amb dos punts ; finalment Jaume Sorell i Joan Bibiloni amb un punt.

L'AJUNTAMENT ENTREGA LA MEDALLA D'OR DE LA VILA DE PORRERES A LES GERMANES DE LA CARITAT

Sant Roc d'enguany va ser com cada any un dia un tant especial, i ho fou sobretot per la Congregació de les Germanes de la Caritat, en concret la de Porreres, que rebia per part de l'Ajuntament i en representació de tot el poble, La Medalla d'Or de la Vila de Porreres com a mèrit pels quasi 150 anys de feina i sacrifici per la nostra vila i les seves distintes generacions.

L'acte que va tenir lloc al mig dia de la festa major del poble, al saló de plens de l'Ajuntament (on no hi van poder accedir, per manca d'espai molts de porrerencs i porrerenques) va reunir a més del Consistori en ple, la Superiora General de la Congregació, Sor Pilar Bosch, el Vicari Episcopal de Palma, Mn Bartomeu Tauler Vicens en representació del Sr Bisbe, el rector de Porreres Mn Joan Rosselló Vaquer, exrectors de Porreres, Sor Antònia Oliver acompanyada de Germanes de la Caritat porrerencs, Sion Rosselló, instructor de l'expedient, així com nombrosos porrerencs i porrerenques.

Sion Rosselló, per la seva part, va destacar, que és la primera vegada que aquesta Medalla ha estat s concedida a títol col·lectiu i no a títol individual, i va afegir que: *"la narració de l'obra de les monges podria ser tan llarga com volguéssim, i que podríem anar de casa en casa perquè ens contassin la seva història particular de les monges"*.

El batle Joan Sastre Barceló en nom de tot el consistori i de tot el poble, va llegir l'acte de reconeixement i de mèrit: *"la concessió per a les Germanes de la*

Caritat de Sant Vicenç de Paül de la Medalla d'Or Vila de Porreres, en consideració als mèrits contrets en la prestació de serveis assistencials tot tenint en compte el valor i la qualitat de la tasca que duen a terme de forma assídua i laboriosa".

Acte seguit es lliurà la Medalla d'Or Vila de Porreres a Sor Antònia Oliver, que juntament amb Sor Pilar Bosch agrairien la distinció dient que: *"aquesta Medalla és el fruit de quasi 150 anys i per això la Congregació i Porreres tenen una història comuna"*. També varen voler agrair al poble de Porreres la seva tasca de col·laboració amb les monges.

Els aplaudiments i les enhorabones donaren pas a un petit refrigeri i a un brindis per celebrar un esdeveniment tan important per la Congregació de les Monges de la Caritat, com es el rebre la distinció i les gràcies de tot un poble, que un dia ja molt llunyà, ara fa quasi 150 anys, les va veure arribar.

QUE PER MOLTS D'ANYS

A LA FI ! PORRERES COMPTA AMB UN MUSEU D'ART CONTEMPORANI AIXÍ COM CAL

Joana Mora Cerdà

Dia 10 d'agost i concretament durant les Festes de Sant Roc, es va inaugurar el nou local on s'ubica el Museu i Fons artístic de Porreres.

Al Llum d'Oli nº 45, publicat el gener de 1995 apareix una entrevista als "pares" del museu, el matrimoni Mesquida-Ferrando, que avui podem contemplar ordenat i en condicions.

Segons declaracions del matrimoni i contestant a la pregunta del col·laborador Ferran Ribas Com va sorgir la idea del museu: "Vam pensar que ja que fèim accions benèfiques, perquè no començar amb el nostre poble? Ho vam decidir a una reunió a Ses Coves amb els fills i després vam tenir la col·laboració del batle d'aquella època, Francesc Sastre i d'en Jaume Martorell. Dia 15 d'agost de 1982 es va fer la primera aportació d'obres del nostre fons pictòric i llavors vam començar a visitar pintors i a escriure

cartes...hem passat de 18 obres a tenir-ne 255."

A la mateixa entrevista ja es parla de la manca d'espai i el problema de la seva ubicació (recordau que les obres, fins fa poc es trobaven espargides per les diferents dependències de l'Ajuntament): *ja no sabem on hem de posar els quadres. La solució seria fer un edifici nou. S'ha parlat de l'Hospital, però d'aquí a que estigui condicionat... Per el que podria costar val més cercar una casa nova, més cèntrica i amb menys perill de robatoris.*

A la fi! El Museu i Fons artístic de Porreres és una realitat. L'edifici on es troben disposades les obres cedides pels diferents artistes és l'antic Hospital situat al carrer Agustí Font. Les obres de rehabilitació de l'immoble han estat possible gràcies al suport del Consell Insular de Mallorca, la Conselleria de turisme del Govern Balear i l'Ajuntament de Porreres.

L'edifici està constituït per tres plantes. La planta de baix està destinada a recepció-informació del Museu, serveis i sala polivalent d'exposicions alternatives, projecció amb medis audiovisuals i conferències. Les dues plantes restants estan destinades a Fons i exposició permanent de l'obra del Museu.

Al nº 39 del Llum d'Oli (juliol 93) es feia ressò, altra vegada, del tema en qüestió: que passarà amb el Fons artístic si les donacions d'obres continua a tan bon ritme?, els porrerencs i porrerencs coneixen el contingut real del Fons Artístic? Moltes eren les persones enquestades que desconeixien, per manca d'informació i poc interès el que havia a l'Ajuntament. Han hagut de passar 20 anys per resoldre aquests problemes.

La selecció, catalogació i distribució de l'obra s'ha duit a terme per Margalida Guardiola sota la direcció de la Dra. Catalina Cantarellas, professora d'Història de l'Art de la Universitat de les Illes Balears. Així mateix s'ha de dir que Jordi Miralles, pintor resident a Porreres des de fa anys, ha estat una de les persones que ha col·laborat en l'adequació de les obres entre altres coses.

Aquesta selecció que s'exposa ha estat determinada per la interrelació de tres criteris: el quantitatiu, el qualitatiu i el d'orientació i sistematització de la mostra. La disponibilitat de l'espai determina, d'entrada, una dràstica reducció de l'obra actualment exhibida, per la qual cosa el primer criteri que s'imposa és el quantitatiu i s'ha deduït després d'analitzar les característiques i disponibilitat de l'espai.

Sobre el que pertoca a la qualitat de l'obra, s'ha valorat la significació de l'obra de l'autor, no sols des d'un punt de vista general sinó en el marc del Museu de Porreres. Així s'han contemplat obres vinculades a Porreres per temàtica i per significació i l'interès antropològic que poden tenir per al visitant.

Per la resta de característiques de la col·lecció no permet aïllar ni compartir en l'excés els diversos barems.

Així relacionaríem en forma de gràfic la quantitat d'obra i temàtiques, aproximadament seleccionades, tenint en compte que la resta d'obra formaria part del Fons del Museu i d'altres exposades a l'edifici del consistori.

RELACIÓ DE TÈCNiques	NOMBRE D'OBRES
Dibuix	22
Aquarel·la	12
Gravat	10
Acrílic	7
Collage	3
Oli	46
Tècnica mixta	6
Escultura	10
TOTAL OBRA	116

Dia 8 d'agost es va presentar als Mitjans de Comunicació el Museu i Fons Artístic. Hi assistiren Maria Antònia Munar, Maria Antònia Vadell, Joan Sastre i Jaume Martorell entre altres personalitats. El batle, Joan Sastre a la seva intervenció destacà el caràcter funcional i les ganes de dinamitzar el Museu: projeccions audiovisuals, exposicions itinerants, visites guiades...

Esperem que aquest edifici, amb el seu contingut, es preservi així com cal i se'n faci un bon ús.

ASSESSORIA LABORAL
I SEGURETAT SOCIAL

**JAUME
VIDAL
BAUÇA**

GRADUAT SOCIAL, COL. Núm. 298

Assessorament a l'empresari,
treballador i pensionista

Avgda. Bisbe Campins, 3
Tel. 971 16 80 38
- PORRERES -

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

CAFÈ NOU

Tapes i Berenars

els dilluns feiners TANCAT

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

CAP DE CANTÓ

A QUALSEVOL LLOC

Joan Sorell Adrover

Qualsevol lloc és bo perquè s'hi pugui instal·lar un circ, però resulta que a Porreres, des de que n'Hereveta ha deixat de ser un solar, els artistes que formen la companyia del circ que veim a la imatge, el Willians, s'han quedat sense espai per poder venir al nostre poble. L'educació dels infants no només la posa l'escola, ni més tard l'institut o ja en el límit la universitat sinó que també hi posen la seva part aquestes persones que per elles el món no s'acaba després del seu alzinar. Van d'un lloc a l'altre tant lluny com prop encara que a vegades hagin de renunciar a

acudir puntualment a indrets que els resulten acollidors, com és el cas de Porreres, segons les declaracions que em va fer un artista d'aquest circ.

La fotografia està captada en un moment d'una funció que oferí el circ Willians al nostre poble fa uns quants d'anys, quan s'instal·là per darrera vegada a n'Hereveta, perquè estaven a punt de començar les obres del parc. No em fa vergonya dir que vaig fer l'entrevista i les fotos per estalviar-me l'entrada, no obstant, aquí en teniu una pel que us pugui suggerir.

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

"laCaixa"

VÍDEO SOBRE PORRERES

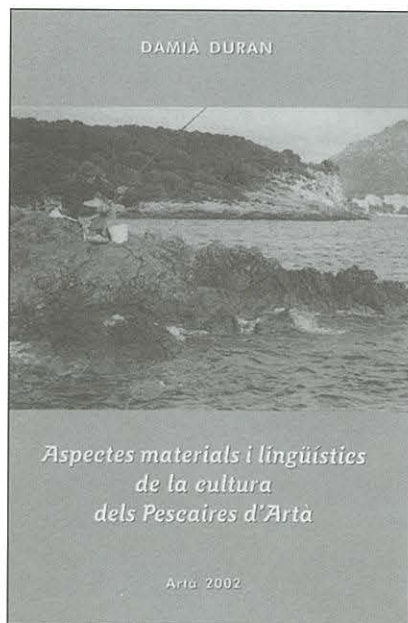
Dia 15 d'agost, dins el programa d'actes de les festes de Sant Roc, Miquel Aguiló Fuster i Antoni Gornals Mesquida presentaren un vídeo sobre Porreres, del qual en són autors. La presentació es dué a terme a la sala de plens de l'Ajuntament i el vídeo s'hagué de passar en dues ocasions a causa del nombrós públic que hi assistí i que omplí la sala.

La cinta té una durada d'uns 25 minuts i dóna a conèixer el més característic i rellevant del poble. Els aspectes que toca són: patrimoni, serveis, espais públics... dins un primer bloc i els sectors de treball com a segon bloc, on es fa una menció especial als artesans i al sector turístic (Hotel rural de Sa Bassa Rotja i Agroturisme de Son Mercadal).

Aquest vídeo fou encarregat als autors per l'Ajuntament i és allà on el poden

adquirir les persones interessades, al preu de 9 €.

Dia 7 de setembre es va presentar al teatre municipal d'Artà la segona del llibre del porrerenc Damia Duran *Aspectes materials i lingüístics de la cultura dels Pescaires d'Artà*.

LLIBRES

Miquel Pastor féu una passada de diapositives comentades i Damia Duran llegí unes notes sobre la coneixença del paisatge artanenc que els pescaires convertiren en el seu paisatge preferit. Vet aquí alguns paràgrafs llegits per l'autor: *Solien ésser dos, tres a vegades quatre, els pescaires de salpes i d'oblades que el 1972-73 concorrien a les nostres reunions. Unes vegades aquestes xerrades, sempre en forma d'enquesta, es feren a casa d'algun d'ells, en qualche ocasió a algun cafè d'Artà... Tots aquells homes eren prou respectuosos i respectables, venerables ancians que tenien el cap ben clar per conversar sobre les vivències i noms de lloc que aquells itineraris d'anada, estada i tornada de les pesqueres ens permetien gaudir...*

...un d'ells destacava per la seva luci-

desa, l'àgil memòria i gest ràpid i adient. Era l'amo en Joan Manuel, registrat als llibres oficials com a Joan Fernández Ginard.

...sempre recordaré la facilitat que tenien de referir-se als diferents indrets de muntanya, a la petita geografia ran del mar: esculls, freus, farallons, rost amunt i rost avall, espadats, penya-segats, cocons, cingles i recincles, cadiretes i bancals, torrents i pedruscall, còdols i trones, aire i vent, pesqueres i pescaires.

...facem que visquin per sempre aquests grans comunicadors, tot sabent que la seva cultura ran del mar i les ones, no és altra cosa que la part més externa i observable de les seves eixides.

Des de les planes del Llum d'Oli volem donar la nostra més sincera enhorabona al nostre col·laborador i fidel porrerenc, Damia Duran.

SABEU QUE...

...cada cotxe aparcad al carrer és un obstacle que colonitza uns 8 metres quadrats d'espai públic, i no el deixa lliure per caminar, pedalejar, jugar els infants o facilitar trobades entre la gent?

... en una nota apareguda a l'Última Hora del diumenge 25 d'agost s'informava de que l'antiga plaça de toros de Porreres es convertiria en una nova zona verda? Per lo vist, la idea de convertir aquest espai en uns aparcaments, ja ha passat a la història.

... creiem que de zones verdes i d'esbarjo, Porreres ja n'està cobert, i ara per ara són més necessaris llocs per aparcar? Un problema, el de l'aparcament, que s'agreuja de cada vegada més.

... la Plaça de la Vila com a zona verda té molt que destijar? Els brolladors de la font han restat muts quasi tot l'estiu i la brutícia pels voltants hi sovinteja massa vegades.

...quan una cosa no surt bé i no resulta, en mallorquí en deim que "ha sortit un bunyol"? La font de plaça es miri per allà on es miri, "ha sortit un bunyol".

...a les noves voreres de la ronda que uneix la carretera de Felanitx i de Vilafranca no hi ha rampes d'accés? Les persones amb problemes de mobilitat i les que empenyen cotxets d'infants que es fotin!

...el nou i preciós i caríssim empedrat dels carrers Hospital i Agustí Font ja

comença a negrejar? Es veu que només era una catifa pels talons de la princesa Munar quan va venir a inaugurar el museu. Si ho sap en Sampol, que és el que l'ha pagat!

...a la fi, l'Ajuntament ja ha arribat a un acord de compra, amb el propietari de l'auditori? Més val tard que mai, encara, que ara, hàgim d'esperar una partida d'anys més per veure-ho reformat així com cal. Entre el Consistori i el Consell pagaran els 480.000 euros que en demana el propietari.

...la conversa telefònica que vam tenir amb la Conselleria de Turisme, per tal de confirmar l'assistència a un acte, amb motiu de la Diada de Mallorca, va ser tota en castellà? I un ja esta cansat de demanar, "entiende el

mallorquí"? S'ha d'agrair el detall, però, que no ho fessin en anglès, en francès o en alemany.

... fets com aquest ens demostren que en matèria lingüística esteim igual o pitjor que fa uns anys? Si les institucions no donen exemple, malament anam.

...les úniques fotografies que rebérem de part del Consell de Mallorca, de la inauguració del museu, foren les del parlament de na Munar i na Vadell? I per la part que els hi correspon, tots contents.

...la temporada turística no ha estat gaire bona? Les causes, que cadascú digui la seva.

...la presidenta del Consell de Mallorca es va lluir en el discurs dels actes de la "Diada de Mallorca", que dit sia de pas, és una festa muntada única i exclusivament per el lluíment dels polítics? Segurament que molts d'immigrants en prengueren nota d'aquesta ficada de pota.... Així i tot hem de dir que l'acte va ser tot un èxit de públic.

...en veu de la seva presidenta, Unió Mallorquina va dir que no pactava amb el PP perquè estaven compromesos amb uns altres? El que no va dir, però, és fins quan duraria aquest compromís.

...davant el clima de crispació que es viu entre els nacionalistes bascs i catalans amb el nacionalisme espanyol, el president del govern espanyol i el batle de Madrid no tengueren millor idea que inventar-se un homenatge mensual a la bandera espanyola? Una bandera que els ha costat un dineral, l'exèrcit, l'himne espanyol... Tota una "charanga". Quina olor de passat que fa això! Tot plegat, un invent un poc sospitos.

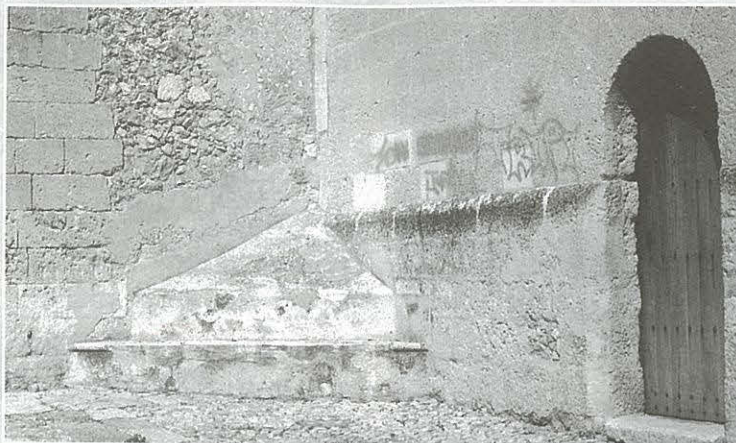
... Pas a pas, els esdeveniments van tocant sostre i es precipiten? Això vol dir acabar la paciència i que, per més bé o més malament, Catalunya i el País Basc avancen si més no amb antelació cap al ple dret a l'autodeterminació. D'aquí, l'esperpent i la rabieta de n'Aznar en homenejar la bandera espanyola.

...aquí, a les illes, pareix que vivim com a Alicia en el país de las meravelles? La llàstima és que només ho pareix.

...el Consell de Redacció de Llum d'Oli vos desitja que passeu un bon dia de Fira i un bon Firó.

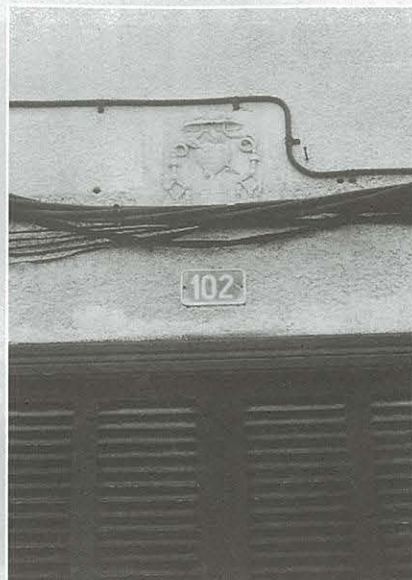

L'ULL INDISCRET

Campanar

Sembla mentida que hagi gent amb tant poc seny que vulgui embrutar les parets d'un edifici tan notable com l'església parroquial.

Cas Serol. Carrer Pou Florit, 102.

Relleu de motius eclesiàstics en el que destaca un cor travessat per una sageta davall d'un capell episcopal del qual pengen uns cordons amb tres borles pròpies dels bisbes i entre elles se situa una mitra. És el distintiu de l'ordre agustiniana. Aquesta casa era anomenada cas frares perquè, sembla, que temps enrera hi tenien posada els frares agustins quan eren a la Vila per recaptar almoines o simplement era una de les seves propietats. Els fils de l'electricitat no deixen veure el conjunt en la seva totalitat.

El parc s'ha embellit augmentant la verdor de les zones ajardinades...

...però també es fa necessari el manteniment de la zona de jocs infantils.

Una placeta ben propera a Sa Plaça i oblidada des de fa molts d'anys.

Un brollador brut i sense aigua.

El carrer de l'Hospital, amb un empedrat nou de trinca, però ja ben brut i, a redols, desferrat.

S'ESPLAI INFORMA

El grup d'esplai de Porreres, després del campament d'estiu de Porrera (Tarragona), hem programat noves activitats pel curs que acabem de començar.

Primer, informar-vos que en l'assemblea del pasta 12 d'octubre, i després que una sèrie de monitors/es deixessin s'esplai per motius personals i professionals, es va crear una nova junta directiva per representar el

grup en els propers anys. Aquesta està formada per:

- President/responsable:
Miquel Rosselló Julià
- Vice-presidenta:
Joana M. Julià Mora
- Secretari/tresorer:
Gabriel Mora Rosselló
- Relacions amb el GDEM:
Mercè Busquets Pérez

Les activitats que fem comptes dur a terme aquest primer trimestre del curs són:

- Recollida de joguines per ajudar als necessitats.
- Curs de Reciclatge, Voluntariat Mediambiental (us n'informarem properament).
- Sopar de Nadal.
- Sopar amb els joves del Campament de Porrera.
- Organització de la festa d'arribada del Page.
- Loteria de Nadal.
- Excursió amb els nins/es de Porreres (programes a part, abans de Nadal).

Com podeu veure, hem començat una Junta i un grup de monitors/es amb ganes de fer feina, una tasca que fem desinteressadament, com sempre, pel poble, i en concret pels nins/es i joves de la nostra vila. Amb tot això, aprofitem per saludar-vos i dir-vos que estem pel que necessiteu.

Els monitors/es del Grup d'Esplai.

MILLORA DE LA XARXA MUNICIPAL DE CARRETERES

El Consell de Govern va aprovar el mes de setembre passat, a proposta de la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport, l'ordre per la qual es regulen les subvencions a atorgar per obres de construcció o millora de la xarxa municipal de carreteres. L'import de la partida pressupostària assignada està xifrada en 12.020.249,09 euros (2000 milions de pessetes).

Els projectes que seran objecte de subvenció pertanyen a un total de quinze pobles de Mallorca. Es tracta, en la majoria de casos, d'obres d'accessos, variants i prolongacions de rondes urbanes com és el cas del nostre poble: Vial de cir-

cumvallació fins a la prolongació del Carrer Illes Balears. 554.120'15 euros.

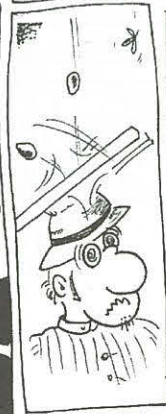
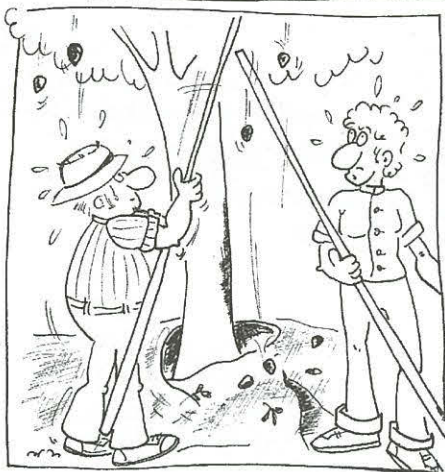
RAP

Ca'n guillem

Tel. 971 64 74 95   PORRERES

Can Miraprim i les ametles...

EXPERIÈNCIES D'ACOLLIDA

Catalina Oliver i Riera

Així com vos varem comentar en el darrer *Llum d'Oli* a l'article d'informació local *Porrreres, poble acollidor*, que aquest estiu estiuejaven al nostre poble quatre infants del poble saharauí que procedien dels campaments de refugiats de Tindouf, en aquest número hem trobat oportú que cada una d'aquestes famílies valoressin com ha anat la convivència, ara que aquest infants han tornat als seus llocs d'origen.

Llum d'Oli ha plantejat a cada una de les famílies les tres preguntes següents:

1. Quins varen ser els motius que vos feren decidir acollir, durant aquest estiu, un infant saharauí?
2. Com valoraríeu l'experiència d'aquests mesos d'acollida?
3. Animaríeu a una altra família a viure una experiència semblant?

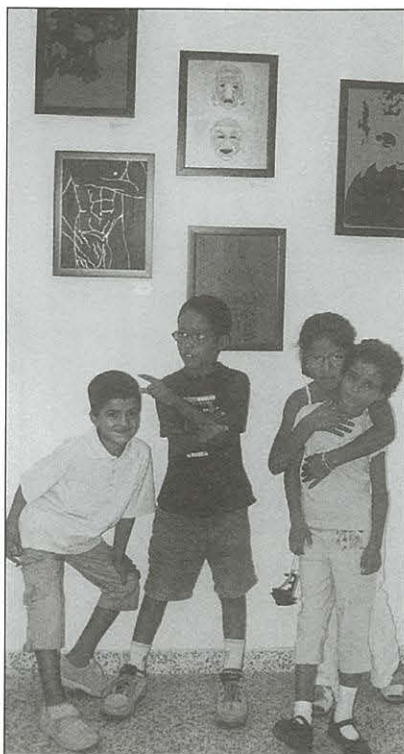
A. CONVIVÈNCIA

Nom de l'infant acollit: Amelbarka Ahsaina

Edat: 11 anys

Lloc de procedència: Auserd

1. Trobarem que podria ser una experiència que ens enriquiria a tota la nostra família (petits i grans) i realment va ser així. Per altra banda, ens agradava molt la finalitat del programa *Vacances en Pau* que és: que el nin o la nina passi l'estiu a unes temperatures millors, que pugui tenir uns reconeixements mèdics i millorar així la seva salut i que rebin durant aquest temps una alimentació adequada que els reforci per poder passar millor la resta de l'any a casa seva.

2. Hem après moltes coses, sobretot a valorar la nostra sort d'haver nascut a un lloc on tenim més del que hem de menester i per altra banda, hem après un poc més el significat de paraules que deim molt sovint com per exemple: compartir, donar, comprensió ... Són paraules massa bones de dir i que a l'hora de passar als fets ens costa molt.

També estam molt contents d'haver ampliat la nostra família, perquè ara també tenim una família als campaments de refugiats de Tindouf. Els pares, oncles, cosins... de n'Amelbarka així ens ho han dit i ens ho han fet sentir.

3. És clar que sí. De fet no és massa complicat, es necessita un període d'adaptació no massa llarg i molt normal, si entenem que el nin o la

nina procedeix d'una cultura diferent amb uns hàbits i costums diferents als nostres.

B. CONVIVÈNCIA

Nom de l'infant acollit: Labat Hamalu

Edat: 7 anys

Lloc de procedència: Auserd

1. El motiu primordial va ser donar ajuda personalment més que enviar doblers sense saber on van.
2. Una experiència nova i bona
3. Sí

C. CONVIVÈNCIA

Nom de l'infant acollit: Jouda Labeda

Edat: 7 anys

Lloc de procedència: Aaiun

1. Fa més de dotze anys que varem contactar amb l'associació d'amics del poble saharauí, precisament amb una activitat que va fer l'Agrupació Cultural durant les festes de Sant Roc i encara que no érem molt conscients de la seva dramàtica situació, aquella gent procedent del Sàhara que ens deleïtà amb les seves danses, cançons i vestuari, sempre ens han quedat gravades en la nostra memòria precisament per la seva amabilitat.

Al cap d'un cert temps dues mallorquines membres de l'associació van fer una conferència sobre *el paper actual de la dona saharauí* i passaren diapositives d'un viatge humanitari que havien realitzat als campaments de refugiats i van començar a comprendre quines eren les seves limitacions i necessitats, a partir d'aquest moment van prendre consciència que teníem un deure cap a aquest

poble que precisament formava part de la nostra història més recent i que la seva situació en certa manera "n'èrem" una mica responsables.

Per circumstàncies personals, que no venen el cas, ens va ser impossible donar el nostre suport, però enguany, malgrat tot, vam pensar que era el moment adequat per encetar la nostra col·laboració i establir l'enllaç, i més encara, ens havíem animat, quan els dos darrers anys ens havíem relacionat amb altres famílies que acollien infants dels campaments.

2. L'experiència ha estat molt satisfactòria no tant pel fet d'ajudar a un infant que pugui gaudir durant dos mesos de les necessitats d'alimentació i salut, sinó pel nostre enriquiment personal.

Jouda, la nostra filla saharauí, i la seva família de Tindouf ens ha donat una lliçó quan ha fet veure a molts dels que l'envoltaven quins són els vertaders valors de la vida: la família, l'amor, l'amistat i la riquesa de la natura. Per ells i per la nostra família les coses materials són suplementàries, però que molt sovint els hi donam un valor que realment no tenen i no ens deixa gaudir del que vertaderament és importat.

3. L'animaria sempre i quan fos una decisió consensuada entre tots els membres de la família.

L'acollida en un principi no és fàcil, però aquest procés d'adaptació mútua, possiblement sigui el més enriquidor. La coneixença i adaptació de persones distintes i de cultures molt diferents i sobretot el respecte cap a la seva persona, la seva família, la seva cultura i la seva identitat. Després l'únic que hi manca és posar-hi aprecii i dedicar-hi una poc del nostre temps.

D. CONVIVÈNCIA

Nom de l'infant acollit: Bachir Embarek Hamdi

Edat: 6 anys

Lloc de procedència: Auserd

1. Fa devers 8 anys ens havien proposat acollir un nin de Bòsnia, però els nostres eren molt petitons i vàrem deixar de banda aquest propòsit.

Han passat els anys i aquest estiu ens vàrem assabentar, a través d'una amiga, que el poble de Porreres podria ser poble acollidor, si algunes famílies acollien infants saharauis amb el fi de passar les vacances entre nosaltres.

Així va ser quan ens posàrem en contacte amb l'Ajuntament per a fer les tramitacions corresponents i esperar si ens acceptaven per poder dur endavant aquest projecte.

Ens van acceptar, però quedàrem en llista d'espera, ja que, aleshores, tots els infants que venien estaven assignats; però, el mateix dia que arribaren els nins, devers les tres de l'horabaixa, ens avisaren que hi havia dos infants que no es volien separar, un ja estava assignat des d'un principi a una família porrerenca i l'altre podria estar en nosaltres si no teníem inconvenient, i dit i fet, van dir que sí, ja que per diversos motius ens feia ganes acollir un nin que pogués passar entre nosaltres les seves vacances en pau.

2. Com a valoració final es pot dir que va ser positiva, ara bé es passen certs moments en que s'ha d'anar molt en compte ja que els propis fills es posen gelosos, perquè vulguis o no algú els hi està envaint en seu terreny. És convenient dialogar molt i fer-los entendre que el fet de compartir tot el que tenim és el millor per combatre l'egoisme.

És una de les maneres d'ensenyar i aprendre a ser més humanitaris amb els altres.

3. Nosaltres sí, l'animariem totalment, és una experiència que val la pena viure. El problema és quan aquest nin se'n va. El trobes a faltar i a vegades l'enyorança t'envaeix i sembla que hi ha un buit dins la nostra família.

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

E C O N O M I S T E S

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

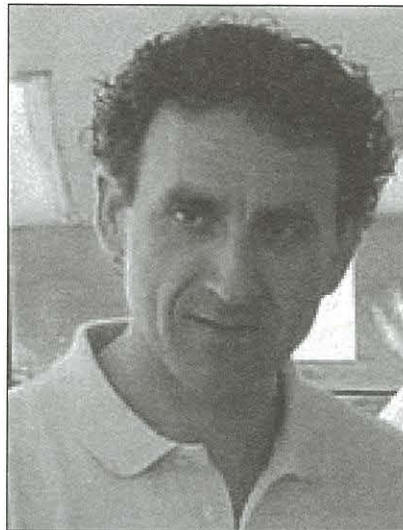
SALVADOR

quan l'ecologisme polí

**Margalida Barceló i Taberner
Magdalena Morell i Villalonga**

Salvador Miralles i Valero és membre fundador d'Els Verds. Des del canvi de govern de 1999, aquest pedagog de 47 anys és el Director General de Mobilitat i Educació Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient.

D'ençà uns anys, veim com es va deteriorant la qualitat de vida a Porreres per l'abús que es fa del motor i hem pensat que no seria debades parlar-ne amb qui des del govern s'ocupa de cercar i proporcionar solucions a l'abast dels

Porreres ha sortit a la premsa en un dels projectes finançats a través de l'ecotaxa. Es tracta d'una ruta cicloturística. Ens podria comentar de què es tracta?

És una iniciativa de la Conselleria de Turisme, però s'han basat en el Pla de Vials No Motoritzats (PVNM), elaborat per la Conselleria de Medi Ambient. Aquest Pla forma part del Pla Director Sectorial de Transport (contemplat a les DOT) i que s'aprovarà a finals de legislatura al Parlament de les Illes Balears. Per tant, qualsevol ruta cicloturística haurà d'estar d'acord amb aquest Pla. En aquests moments el projecte anunciat per Turisme està pendent de negociació entre les dues conselleries.

Per on passarà?

Vindrà de Randa i Algaida pel camí de Banyeres.

Quins vials no motoritzats connectaran Porreres amb els pobles veïnats?

Porreres-Montuïri: vial integrat pel camí de Banyeres, que connecta amb Algaida i Randa.

Porreres-Llucmajor: vial segregat que s'haurà de construir vora la carretera actual, quan s'apliqui un projecte de remodelació.

Porreres-Campos: vial segregat a la carretera actual.

Porreres-Felanitx: vial integrat pel camí de Son Mesquida.

Porreres-Vilafranca: vial segregat vora la carretera actual.

Porreres-Sant Joan: vial integrat pel camí de Son Oms.

Actualment ja s'està remodelant la carretera Porreres-Vilafranca i no es construeix aquest vial per anar a peu o en bicicleta. Com així?

Aquest PVNM encara no és vigent i aquest projecte arrenca d'abans. Encara que el Consell de Mallorca podria tenir present que d'aquí a poc temps ho serà i podria avançar la seva aplicació en benefici de la qualitat de vida dels porrerencs. A més, seria més rendible econòmicament fer-lo ara que no més envant tornar a començar el procés d'expropiació i de construcció. Puc dir que des de la Conselleria d'Obres

Públiques, Habitatge i Transports sí que ho han inclòs un vial no motoritzat adosat, després de les nostres gestions, en el segon tram de desdoblament Palma-Manacor des de la Punta de Son Gual fins a Montuïri (36 km).

A Porreres patim trànsit caòtic, vies de doble direcció, aparcament damunt les voravies i a cada costat, no es controlen els renous, hi ha dificultats per fer trajectes a peu amb un mínim d'agilitat i sense perills...

A qui pertoca posar-hi remei?

Està clar: a vosaltres, els porrerencs! Però tècnicament des de la Direcció General de Mobilitat podem orientar i fer propostes rigoroses per a la pacificació del trànsit i la recuperació de l'habitabilitat dels carrers.

Ens pot suggerir alguna solució?

D'aquí a un temps editarem un Manual de moderació del trànsit que farem arribar a tots els pobles.

Seràn unes orientacions tècniques, però a més, també hi ha la possibilitat que els Ajuntaments interessats ens demanin que els elaborem un Pla de moderació del

trànsit. Si els Ajuntaments tenen voluntat política, es pot actuar bé sobre el trànsit.

Teniu qualque demanda?

Sí. Artà ja té el seu Pla elaborat i ja han començat a dur a terme qualque proposta. Es tracta de projectes que combinen mesures de baix cost amb d'altres més cares: reordenació de direccions, voravies transitables, ordenar i regular accessos al nucli urbà, crear vies segures per

*"si els Ajuntaments
tenen voluntat
política, es pot
actuar bé sobre el
trànsit"*

MIRALLES,

tic ja no és una utopia

"s'han de recuperar els carrers per a la gent!"

escolars i pels tràmits del dia a dia, fer aparcaments a la perifèria del casc urbà (que es van autofinançant per les concessions als residents), etc. S'han de recuperar els carrers per a la gent!

Els joves i les al·lotes de més de 14 anys utilitzen la motocicleta per tractes curts o simplement per entretenir-se. Com es pot trencar aquest abús del motor?

Un poble no motoritzat ja no és una utopia. La utopia és pensar que podem seguir funcionant com ara de forma inde-

finida. S'ha d'incentivar l'ús de la bicicleta i per això és imprescindible primer crear les infraestructures: voravies amples i

còmodes, carrils bici, aparcaments per bicicletes, seguretat ... acompanyat de campanyes de sensibilització i de promoció. És una manca de conscienciació respecte a Europa: mentre a alguns països l'ús de la bicicleta està prestigiada i té inversions substancials en infraestructures, aquí es té la idea que és el vehicle dels pobres. És una inèrcia provocada pel boom econòmic dels anys 60 i 80.

Els votants poden pensar que Els Verds tenien mania als cotxes ...

El cotxe o la moto són bons vehicles sempre que

se'n faci un ús necessari i selectiu. L'ús superflu dels del cotxe privat lleva quali-

tat de vida col·lectiva. Obrir els carrers per als vianants de forma progressiva, i crear seguretat per a l'ús de la bicicleta és la solució de futur pels nuclis urbans.

El transport públic deixa molt que desitjar: han millorat els horaris, però els preus són alts. Tant que un cotxe per persona surt igual de car i dues persones per cotxe ja surt més barat que el bitllet. Quines perspectives de millora hi ha?

Aquest tema correspon a la Direcció General de Transports, però vos puc dir que, el Pla Director Sectorial de Transport inclou la creació de consorcis de

transport públic a cada illa que planificarà les rutes regulars amb criteris de cobrir tots els nuclis urbans millorant la freqüència i el servei.

I entre altres coses, també permetrà la

implantació de la targeta única de transport amb la qual pagant una quota cada mes podràs moure't pertot amb qualsevol mitjà de transport públic.

Hi ha possibilitats d'ampliar la xarxa de trens?

Es treballa en la millora de la línia existent per eliminar renous. Es construeix Inca-Manacor. S'ha fet l'estudi del corredor ferroviari que suposarà la construcció de la línia Sa Pobla-Port d'Alcúdia.

Alcúdia. Ja s'ha aprovat la proposta per fer estudis de nous

corredors ferroviaris: Palma-Universitat, Palma-Aeroport, Manacor-Artà-Capdepe-

ra-Cala Rajada. I volem estudiar de forma seriosa la possibilitat d'introducció del tren a les altres illes.

I a Porreres ens quedarem sense tren?

S'està estudiant la viabilitat de nous corredors ferroviaris. No sé com quedarà la recuperació de la via desafectada que arribava a Felanitx. Hi ha molts de trams revertits a particulars i això complica el procés de recuperació de la via antiga.

A nivell municipal, es pot intervenir de qualque manera?

Tots els municipis, dins la normativa urbanística, haurien de tenir algunes mesures per preveure la possibilitat futura d'instal·lacions de serveis públics com poden ser estacions de tren o d'autobusos, edificis escolars, esportius...

Quan entràreu al Govern, com estava aquest tema?

La idea d'Els Verds és potenciar el tren al màxim i no només a Mallorca, sinó estudiar seriosament la viabilitat de la introducció del tren a les altres illes, en coordinació d'horaris i infraestructures el transport públic per carretera a través d'estacions intermodals des d'on es podrien combinar tren, autobusos, cotxes particulars i bicicletes.

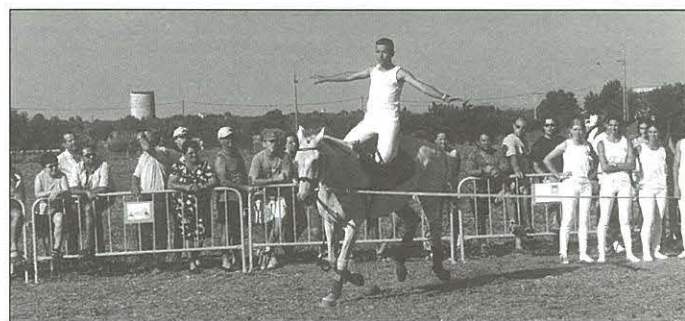
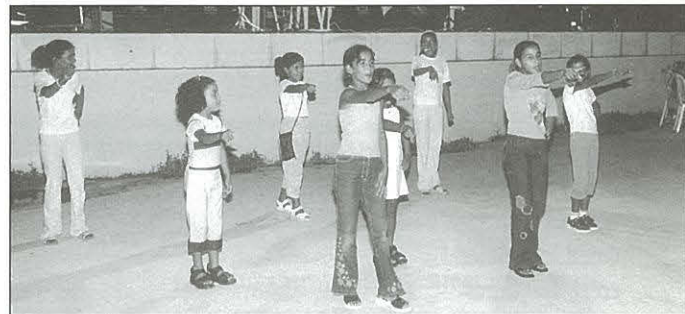
Han passat quasi tres hores de conversa i partim amb el convenciment que l'ecologisme no és ni ha de ser una utopia i que hi ha solucions tècniques ben properes, algunes més senzilles del que pareix a cop d'ull, que es poden dur a terme des de qualsevol color polític. Només cal que els ciutadans siguem capaços d'exigir-ho als nostres representants.

"Un poble no motoritzat ja no és una utopia. La utopia és pensar que podem seguir funcionant com ara de forma indefinida."

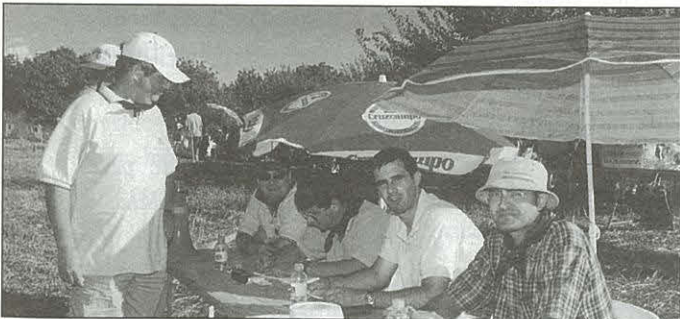
"La bicicleta és la solució de futur pels nuclis urbans."

AQUEST ESTIU PORRERES

L'INICI DEL CURS ESCOLAR ALS COL·LEGIS DE PORRERES

Bartomeu Barceló Picornell, director del CP Escola Nova

Entrevista realitzada als directors de les dues escoles de la vila per donar a conèixer el funcionament dels dos centres escolars i les novetats del nou curs que acaba de començar.

Bartomeu Barceló Picornell

- Anys de docència: 39 anys.
- Escoles on ha treballat: Escola Parroquial de La Soletat a Palma, Escola Unitària de Son Mesquida a Felanitx, i Escola Parroquial, Col·legi Verge de Montis-sion i Escola Nova de Porreres.
- Anys que ha estat director d'un centre escolar: 6 anys, en tres etapes diferents.
- Curs en el qual començà a treballar a l'escola actual: l'any 1977.

1. Què ens podríeu contar d'aquest inici de curs? Quines novetats destacaríeu?

El present curs escolar ha començat amb tota normalitat. Tot el professorat ja era present a partir del 2 de setembre i s'ha pogut programar el curs en temps suficient. A més, les classes i l'edifici

escolar estan en bones condicions.

Quant a les novetats, la principal és que per primera vegada en molts d'anys no hi ha hagut pràcticament mobilitat entre el professorat del centre. Només hi ha hagut un canvi de mestre i la nova professora ja havia treballat en el centre amb anterioritat i viu a Porreres.

2. Com és l'escola que dirigeixu? Quins són els seus trets d'identitat?

Les instal·lacions són acceptables però insuficients. L'escola creix i no s'amplien les dependències. Disposam de cuina i menjador escolar que serveix més de seixanta menús diaris. El pati és extens però necessita d'unes reformes, que estan en projecte.

El nostre centre té com a llengua vehicular la llengua catalana. És de caràcter no confessional. S'educa des de la tolerància i el respecte mutu, es dona una formació integral i no discriminatòria i assumim la diversitat de l'alumnat.

3. Quants d'alumnes hi ha matriculats per a aquest curs? I quins cursos s'imparteixen?

Tenim 251 alumnes. En el nostre centre s'imparteixen 3 cursos d'Educació infantil, 7 cursos d'Educació primària (el 3r el tenim desdoblant) i 2 cursos d'ESO (1r i 2n).

4. De quin professorat disposa el centre per atendre aquest alumnat? Quines especialitats tenen?

El nombre de professors i professores del centre és de 21, més dues mestres itinerants. Les especialitats estan repartides en: quatre mestres d'Educació infantil, set mestres d'Educació primà-

ria, dos d'Educació física i un de Llengua catalana, Llengua anglesa, Llengua francesa, Matemàtiques, Música, Geografia i Història i Formació religiosa. A més, tenim especialistes en Audició i Llenguatge, Pedagogia terapèutica i Atenció a la diversitat, i l'ajuda de la Psicopedagoga de l'Equip d'Orientació Educativa i Psicopedagògica.

5. Quina és la problemàtica més freqüent al vostre centre?

L'acollida i la millora del treball amb l'alumnat immigrant, sobretot per la manca de recursos humans i materials per a aquest alumnat.

6. Quin projecte o projectes teniu en marxa per a aquest nou curs?

Els projectes que tenim prevists són:

- Elaboració del Pla d'acollida per a l'alumnat nouvingut.
- Ampliació de les biblioteques d'aula.
- Millores a la sala d'ordinadors.
- Participació del centre en el programa *Vivim plegats*, organitzat per la Conselleria.
- Organització de l'Escola de pares, amb la col·laboració de l'APiMA.
- Construcció en el pati d'una nova pista poliesportiva i instal·lació de jocs per a l'alumnat d'Educació infantil.

7. Què ressaltaríeu de la programació que prepareu per enguany?

Els objectius que ens hem plantejat a la Programació General d'enguany són molt concrets i s'aniran treballant al llarg de tot el curs. A part, destacaria la participació en el programa *Vivim plegats*, la creació de l'Escola de pares i la Setmana cultural.

**8. Quins aspectes positius destacari-
eu del vostre centre que ajuden a
desenvolupar la tasca docent?**

- La plantilla del professorat que cobreix quasi totes les necessitats educatives de l'alumnat.
- Un edifici escolar en bones condicions i un gran pati per a l'esplai i la pràctica de l'esport, al qual podem afegir l'ús del pavelló Joan Llaneras.
- La col·laboració de l'APIMA, importantíssima per a tota la comunitat educativa.

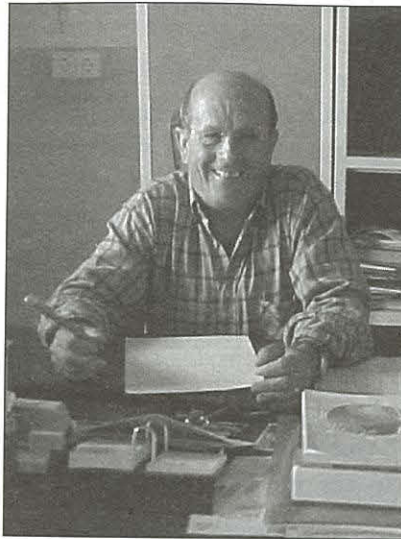
**9. I quins aspectes negatius la difi-
culten?**

Podríem millorar el rendiment escolar amb un altre mestre de Compensació educativa per a l'alumnat immigrant, així com també per atendre l'alumnat amb necessitats de reforç educatiu.

**10. Ja per acabar, com valoreu la
creació d'un institut de Secundària
a Porreres i què suposarà per a la
vostre escola?**

Particularment, i també com a mestre i director d'aquest centre, des de l'any 1991 he participat en totes les comissions que s'han creat a Porreres per demanar la construcció d'un institut de Secundària. Per a la nostra escola representarà una continuació de les tasques iniciades en l'Educació primària, sempre i quan hi hagi una coordinació, que considerem necessària, entre l'escola i l'institut.

**Cosme Oliver Monserrat, director del col·legi
Verge de Monti-sion**

Cosme Oliver Monserrat

- Anys de docència: 33 anys.
- Escoles on ha treballat: Sant Felip a Porreres, Trinitàries a Felanitx i Col·legi Verge de Monti-sion a Porreres.
- Anys que ha estat director d'un centre escolar: 5 anys.
- Curs en el qual començà a treballar a l'escola actual: l'any 1972.

**1. Què ens podríeu contar d'aquest
inici de curs? Quines novetats dest-
caríeu?**

S'ha caracteritzat per la normalitat, ja

que tenim un professorat estable.

Les novetats d'enguany són:

- Canvi d'horari a ESO. Tendran 2 horabaixes lliures.
- Servei de logopeda a Educació infantil, amb la col·laboració de l'APA.
- Segueix la incorporació d'alumnes d'altres països.
- S'ofereixen noves activitats extraescolars: teatre i taller d'alemany.
- Augment d'hores de suport per millorar l'aprenentatge dels alumnes.
- Els cursos superiors realitzaran les classes d'Educació física al pavelló Joan Llaneras i els altres al nostre petit gimnàs que l'APA ens ha ajudat a modernitzar.

**2. Com és l'escola que dirigeiu?
Quins són els seus trets d'identitat?**

És un centre familiar, que intenta donar un ensenyament de qualitat, immers dins la realitat social que l'envolta, participant i dinamitzant la cultura del poble. És un col·legi obert, plural i tolerant, dotat de noves tecnologies i instal·lacions adequades a les necessitats educatives. Durant els seus 140 anys d'història, el nostre centre ha intentat educar en valors.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 78 70

PUB RESQUILLS

ES TRUI DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

3. Quants d'alumnes hi ha matriculats per a aquest curs? I quins cursos s'imparteixen?

Tenim 144 alumnes. Impartim el 2n cicle d'Educació infantil (de 3 a 5 anys), Educació primària i el 1r cicle d'ESO.

4. De quin professorat disposa el centre per atendre aquest alumnat? Quines especialitats tenen?

La Conselleria d'Educació és la que ens indica el nombre de professors dels quals podem disposar. Som tretze mestres que, amb esforç i il·lusió, intentem aconseguir que el treball doni el seu fruit. Tenim cobertes totes les especialitats que la normativa vigent requereix, és a dir, Música, Anglès i Educació física. A més, tenim una orientadora al 1r cicle d'ESO.

5. Quina és la problemàtica més freqüent al vostre centre?

Els punts que destacaria són:

- La manca de motivació de l'alumnat.
- La incorporació d'alumnes d'altres cultures i amb llengües diferents.
- La mobilitat de l'alumnat.
- La manca de recursos humans i materials.

6. Quin projecte o projectes teniu en marxa per a aquest nou curs?

L'objectiu general per a aquest curs és *Aprendre a estimar la Terra per protegir-la*. Les activitats programades intenten que l'alumnat conegui el planeta on viu i així l'estimi. Al mateix temps volem aconseguir que tots tinguem el que és necessari i visquem sempre en pau. Ens ajudarà a dur a terme aquesta tasca el programa *Vivim plegats* de la Conselleria d'Educació.

Altres projectes que tenim en marxa són:

- Seguirem el pla de millora de la qualitat del nostre centre.
- Davant la incorporació d'alumnes d'altres cultures, posarem esment especial a l'atenció a la diversitat,

mitjançant classes de suport, adaptació de materials, activitats...

- S'impartiran classes d'Anglès als alumnes d'Educació infantil i del 1r cicle de Primària.
- Hem intentat, a través d'activitats extraescolars, allargar la jornada escolar per poder satisfer les necessitats de moltes famílies, sobretot a Educació infantil, que tenen cobert fins a les 7 de l'horabaixa.
- Seguirem participant als jocs escolars organitzats pel Consell Insular de Mallorca, en la modalitat de voleibol, per potenciar l'esport entre els alumnes.

7. Què ressaltaríeu de la programació que prepareu per enguany?

Volem que els nostres alumnes aprenguin a:

- Conèixer millor el nostre entorn per saber-lo respectar i millorar.
- Ser oberts i tolerants amb altres cultures que de cada dia se'ns van apropant més.

8. Quins aspectes positius destacaríeu del vostre centre que ajuden a desenvolupar la tasca docent?

- L'estabilitat del professorat, la seva il·lusió i el treball en equip.
- La col·laboració de l'APA que posa tots els mitjans al seu abast perquè el

centre pugui oferir una millor qualitat d'ensenyament.

- La col·laboració de l'Ajuntament.
- El suport de les famílies.

9. I quins aspectes negatius la dificulten?

Si avui encara somniar de desperts és possible, ens agradaria rebre de la Conselleria d'Educació més recursos econòmics per dotar millor la nostra escola de la tecnologia, dels materials i dels recursos humans que considerem necessaris per impartir un ensenyament de qualitat i adaptat a les necessitats del món actual. La realitat dels centres concertats d'un poble com el nostre fa despertar-nos del somni i lluitar dia a dia amb il·lusió per superar aquelles mancances que poguem tenir.

10. Ja per acabar, com valorau la creació d'un institut de Secundària a Porreres i què suposarà per a la vostra escola?

La creació d'un institut de Secundària a Porreres és una bona notícia per al nostre poble. Els alumnes no hauran de desplaçar-se tan joves i podran gaudir d'un centre que no estarà tan massificat com alguns instituts. A més, enriqueix i dinamitzarà la vida cultural del nostre poble.

PORRERES A LES AGRORUTES DEL BON GUST

La Conselleria d'Agricultura i Pesca ha posat en marxa a través de l'Institut de Qualitat Agroalimentària i d'empresa Serveis de Millora Agrària, un nou projecte de promoció de la producció agroramadera de l'illa que consisteix en l'organització d'una sèrie de rutes o itineraris agraris en què diferents indústries o productors agroalimentaris oferiran als ciutadans la possibilitat de conèixer, mitjançant visites guiades, els seus centres de producció com també els seus productes.

Aquest projecte comença amb el disseny de dues 2agrorutes del bon gust", una destinada a la producció de vi i formatge que travessarà per diferents municipis del Pla i Migjorn i una altra

adreçada a vi i l'oli que passarà per diverses localitats del Raiguer i de la Serra de Tramuntana.

En un futur, i en funció de l'acollida que tinguin aquestes dues rutes experimentals, es podran organitzar noves rutes per incorporar altres productes i nous municipis.

Agroruta del vi i l'oli (Raiguer i Serra de Tramuntana)

Dins aquesta ruta hi participen 13 empreses o centres de producció agroalimentària (11 cellers i 2 tafones) situats a Andratx, Santa Maria, Consell, Binissalem, Santa Eugènia, Sencelles, Inca i Sòller.

Horaris: Aquesta ruta estarà operativa

els caps de setmana 28 i 29 de setembre, 12 i 13 d'octubre, 26 i 27 d'octubre, 9 i 10 de novembre.

Agroruta del vi i formatge (Pla i Migjorn)

Dins aquesta agroruta hi participen 9 cellers i 4 formatgeries dels municipis següents: **Porrerres**, Manacor, Felanitx, Algaida, Petra, Campos i Llucmajor.

Horaris: Aquest itinerari estarà operatiu els caps de setmana 5 i 6 d'octubre, 19 i 20 d'octubre, 19 i 20 d'octubre, 2 i 3 de novembre, 16 i 17 de novembre.

Podreu tenir més informació cridant a la Conselleria d'Agricultura i Pesca o bé consultant l'anunci que cada divendres es publicarà en els diaris d'àmbit local.

A Francisca Ferrà Barceló

*Il·lusió per ballar,
ganes de compartir,
un somriure sempre
present...*

Així et recordarem !

Els teus companys de S'Estol Porrerenc.

SOPAR D'ENTITATS

Dia 27 de setembre va tenir lloc al Molí de n'Amengual el III Sopar d'entitats del poble. Es reuniren unes dues-centes persones, bastant menys que l'any passat, entorn d'unes bones taules on pogueren compartir el menjar de temporada, les rialles i la bona música dels grups porrerencs Pla Forana i Espais Verds. Amb l'aportació de la quantitat simbòlica de 2 euros, cada persona, es pogueren fer una partida de rifes que alegraren a més d'un.

Cal dir que enguany l'ajuntament va fer curt amb el vi. Esperem que l'any vinent la cosa millori i poguem tornar-nos reunir.

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

EL SACERDOT PORRERENC, PARE RAFEL JUAN MESTRE, FILL ADOPTIU D'ESCORCA

Sebastià Melià Mora

L'Ajuntament Escorca, en sessió extraordinària, el passat diumenge dia 1 de setembre va atorgar al Pare Rafel Juan Mestre, missioner dels Sagrats Cors, el nomenament de fill Adoptiu.

No és estrany que el *Pare Rafalet* - així el coneixíem els seus deixebles i companys - sigui una persona poc coneguda dels nostres veïns, ja que pocs mesos d'haver nascut- 1908- els seus pares (de *ca'n Magarola* i de *Sa Torre*) pujaren a Lluc per encarragar-se, el pare, dels treballs de picapedrer i vigilant del Santuari. Pocs anys després es feren càrrec de Sa Fonda, feina que regentaren fins l'any 1930.

Als vuit anys va ingressar a l'Escolania de Blauets on inicià els estudis que el dugueren a seguir la carrera sacerdotal que va completar a Roma amb estudis de Llengües Clàssiques a la Universitat Gregoriana i Arxivística als arxius del Vaticà.

Els anys 1935 al 1941 va exercir de professor a la mateixa Escolania de Lluc i va començar la seva ingent tasca de recuperació i classificació dels vells pergamins de l'Arxiu de la Col·legiata, treball que va seguir després d'una llarga permanència a Argentina, a la diòcesis de Rio Cuarto.

De la seva callada feina als arxius de la Col·legiata en són mostra els estudis i articles publicats a la revista "Lluc", al Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana, al Setmanari "Sóller", al Setmanari "Felanitx", a "Studia Monastica" i a altres publicacions. És en aquesta darrera etapa de la seva estada a Lluc - on morí dia 12 d'abril de 1989 - quan publica les conegudes "Hojas de Lluc": recull d'estudis imprescindibles, i molt cercats, per conèixer la història del Santuari i de l'extens municipi d'Escorca.

Cal també destacar, com a feina fonamental, el fitxer de toponímia del terme que ell, incansable muntanyenc, va recórrer pam a pam.

Al mateix acte el Batlle, Sr. Antoni Gómez i els ponents P. Gabriel Seguí i Sr. Gaspar Valero varen presentar els dos primers volums de la que esperam sigui una valuosa col·lecció d'estudis històrics, geogràfics i toponímics sobre *Escorca* i el *Santuari de Lluc*, formats bàsicament a partir de les resenyades "Hojas de Lluc" i també d'altres treballs de investigació del P.Rafel.

A més dels treballs d'investigador al P. Rafel molts el recordam com a "home d'una excepcional vàlua intel·lectual (que) unia a les seves virtuts de religió, un sincer amor i un gran entusiasme per la muntanya i tot el seu misteri..."⁽¹⁾ Efectivament, els qui estimau els paisatges muntanyencs si vos acostau pel Puig Major, als Cards Colers hi trobareu una placa adossada al monòlit - lloc on el P. Rafel suposava hi havia l'antiga Ermita de Sant Salvador - que vol recordar "a través el temps, que hi va haver un home bo que es deia P. Rafel" i gran coneixedor dels racons del Terme de Muntanyes. El "Grup Excursionista de Mallorca", l'any 1985 i al cim de "sa Rateta", li va retre homenatge nomenant-lo Soci d'Honor.

Un altre aspecte de la personalitat del P. Rafel : com a bon blauet, va destacar, també, per la seva labor com a músic i musicòleg: fundador i director de la Schola Davidica (Rio Cuarto), director de l'Escolania de Blauets, compositor (en coneixem una quarantena d'obres) i investigador dels mestres músics de la Col·legiata de Lluc. Recordam l'homenatge que se li va retre, de la mà de la Coral dels Antics Blauets, a la nostra vila, Associació que li va lliurar la distinció "Blau d'Or".

Serveixi'm per concloure, les paraules del Sr. Morro Marcé (revista Mirall

Nº 31 del IX,1989): ... *La nostra cultura la fan també els homes com el Pare Rafel Juan, és per això que es mereixen la recordança.*

1.- Benigne Palos. "Comunicació Lluc ", Maig-Agost 1989.

IG FUSTERIA
LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

MAI NO HAVIA PLOGUT TANT A PORRERES

742 litres per metre quadrat durant l'any agrícola

Joan Barceló Bauçà

L'estiu d'enguany ha estat l'estiu dels qualificatius. Excepcional, atípic, sense precedents, anormal, absurd... hi ha la sensació generalitzada que el temps ha perdut el corbament.

Trobar una explicació a tanta singularitat és molt difícil i definir tot el que ha passat durant el darrer mig any, massa complicat. Intentarem, no obstant això, apuntar-ne alguns indicis, no de bades des de que l'home existeix sobre la terra el temps ha estat objecte d'observació i d'interès.

Una vegada acabat l'agost és quan es comença a fer balanç del que ha passat durant els dotze mesos agrícoles anteriors. Pel que fa a Porreres algunes xifres són prou concloents: 742,4 litres per metre quadrat (o mil·límetres) des del setembre del 2001. Això significa que ha plogut un 50% més del que sol ser habitual. La mitjana porrerenca és de pocs més de 400 litres anuals. A Lluc, en aquest període, n'hi han caigut 2.500 de litres de pluja. Perquè ens en fem una idea: si l'aigua no s'absorbís ni evaporàs, al santuari hi hauria, només en aquest temps, una capa dos metres i mig d'aigua.

DE L'ESTIU A L'HIVERN.

Sembla que ens haviem mal acostumat a la sequera mediterrània i ara pareix que si no plou cada 2 ó 3 dies ja tenim sequera. Tota la primavera i tot l'estiu han tengut uns comportaments d'humitat certament insòlits. Sense onades de calor, la imatge d'enguany ha estat la de les platges buides, amb banyistes enfadats i empresaris turístics preocupats. Basta constatar que la temperatu-

ra màxima de tot l'estiu al nostre poble no es va registrar ni al juliol ni a l'agost, com normalment succeeix, si no al mes de juny!! Va ser dia 23, amb 36'5 graus.

Per altra banda durant les nits feia fred. Dia 10 d'agost, Sant Llorenç, habitualment sol ser un dels dies més càlids de l'any. Idò enguany, segons les dades de l'estació meteorològica del poliesportiu de Ses Forques, es registrà la mínima de tot l'estiu amb només 13'5 graus. Una temperatura pròpia de l'hivern. Els mesos de juliol i d'agost posaven el colofó d'un any hidrològic inusual.

De fet l'illa de Mallorca ha estat l'indret on més ha plogut de tot l'Estat durant els darrers 12 mesos. Que Mallorca lideri aquest rànquing és un misteri. Fins a 18 vegades Protecció Civil ha donat l'alerta a causa del vent, la mala mar o per pluja. Entre els mesos de juliol i agost hi ha hagut fins a 10 episodis de tempestes importants, amb 20.000 llamps registrats en menys de 48 hores. Les avaries elèctriques han estat a l'ordre del dia. A Porreres, tenguem unes festes de Sant Roc passades per aigua. Les paperines, un any més, no passaren de la posada de la bandera. La pluja també ha alterat el color de la nostra contrada amb una verdor del camp poc habitual durant l'estiu.

SUPERÀVIT DEL 60 PER CENT D'AIGUA

La verema s'ha perduda, la collita de cereals, que havia començat tant bé, al final va patir per l'excés d'humitat. Els pagesos generalment han rebut bé les pluges, després de més de tres anys de sequera. Una sequera que a mitjan any 2000, presenta-

va un dèficit d'aigua del 50 per cent i que ara ha capgirat la tendència: Porreres té un superàvit del 62 per cent.

El balanç pluviomètric també és molt curiós:

Juny ..... 27 litres/m2.
Juliol ..... 42,5 "
Agost ..... 53,9 "

Des del mes de gener s'han recollit a Porreres 420 litres per metre quadrat, un 62 % més de la mitjana.

Poques vegades hi ha hagut tanta gent mirant el cel per juliol i agost, els meteoròlegs han pogut viure l'estiu amb intensitat. La majoria se'n feien creus del que estava passant. El més normal és que en aquesta època damunt les Balears hi hagi un anticicló i, per tant, poca feina. Enguany el que havia d'esser normal no s'ha complit.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

AGOST 2002

Dia 09	40'3	litres/m2
Dia 10	12'8	litres/m2
Dia 22	7'7	litres/m2
Dia 23	0'6	litres/m2
Dia 24	23,0	litres/m2
Dia 26	8'8	litres/m2
Dia 27	1'7	litres/m2
Total	94'9	litres m2

SETEMBRE 2002

Dia 04	7'5	litres/m2
Dia 13	4'5	litres/m2
Dia 23	1,0	litres/m2
Dia 24	0'3	litres/m2
Total	13'3	litres m2

MIQUEL XIMELIS I BISQUERRA: mestre, polític i víctima

Tomeu Garí Salleras

Miquel Ximelis Bisquerra *Cotó* (amb corbati), amb Sebastià Ferrà Rosselló *Carraixet*, secretari i president del Centre Instructiu de Porreres a Montsió, el dia de la festa del 25è aniversari de la societat del Porvenir (1935).

Estic totalment d'acord sobre el que diu Rafel Ferrà Martorell ⁽¹⁾ al darrer programa de les festes de Sant Roc, sobre la importància de rescatar del passat i de la memòria de la gent, de totes aquelles persones que d'una manera o altra participaren activament a la vida sociocultural i política del nostre poble. Possiblement la persona de la qual parlaré sigui un clar exemple de l'exposat. En Miquel Ximelis Bisquerra *Cotó* va representar, juntament amb el batle Climent Garau Juan *Marió*, el millor exemple d'un període històric de la vila. Sens dubte, si hi va haver una persona amant de les llibertats republicanes, defensor d'un sistema polític democràtic i amant de

l'ensenyament i de la cultura, aquest fou en Miquel Ximelis Bisquerra.

Nascut a Porreres el 23 d'octubre de 1909, fill de Macià Ximelis Julià i Caterina Bisquerra Tomàs, vivia al carrer de la Glòria. Tota la seva vida la va dedicar a les seves dues passions: l'ensenyança i el periodisme. Va obtenir el títol de mestre d'escola pel mes d'agost de 1934 als 24 anys. Va exercir aquesta professió a l'escola Jafuda Cresques i a l'escola nacional graduada de Llevant a Ciutat.

Durant la Segona República, fou secretari del "Centro Instructivo" de Porreres. Pertanyia a Esquerra Republicana Balear. Entre el març i juliol de 1936, fou regidor de la Comissió Gestora

presidida per Climent Garau Juan. Fou un home molt actiu i gaudia d'una forta incidència política entre els seus paisans. Va dirigir el quinzenari porrerenc "*La Voz de Porreras*".

Malgrat la seva preparació acadèmica, va topar amb el conservadorisme local, que s'oposà als seus intents de canvi. Pel mes de maig de 1936 va sofrir un intent de segrest per feixistes a Ciutat, que va originar fortes protestes, entre les quals cal destacar la de la Federació Balear de Treballadors de l'Ensenyament, la del Centre Instructiu Obrer del Pont d'Inca i la del Comitè del Front Popular de Porreres.

Com a responsable de la regidoria de cultura va impulsar la creació de la nova escola graduada, a més de crear la Junta de la biblioteca municipal amb el propòsit d'obrir una biblioteca per a tots els veïns de la vila. En Miquel Ximelis, ja havia mencionat la importància de tal obertura amb aquestes paraules: "*Esto, que para alguien puede carecer de importancia, constituye un tesoro para la juventud que ansia formarse una base de cultura sin dispendio de ninguna clase; y el fomentar entre la juventud el amor a los libros y su lectura, es cumplir una importantísima misión social que contribuye eficazmente al mejoramiento cultural de los ciudadanos y por el enaltecimiento de un pueblo*". ⁽²⁾

La Junta estava formada per les

1.- FERRÀ I MARTORELL, Rafel: *Sebastià Roig i la Voz de Porreras*. Programa Festes de Sant Roc 2002. Pags. 29-32.

2.- AMPo: Acta de la sessió plenària del dia 30 de març de 1936.

Part del títol de mestre d'escola de Miquel Ximelis Bisquerra.

següents persones³: Miquel Ximelis Bisquerra com a president, Andreu Sorell Ferrà, com a secretari i delegat del Centre Instructiu; com a vocals, Guillem Mora Ferrer; farmacèutic, Antoni Bonnin Segura, metge, Josep Miró Pinya, delegat del Centre Instructiu i Sebastià Ferrà Xamena, com a representant del consistori. Dos dies després, s'acordà nomenar a Lluís Garau Bover com a bibliotecari i col·locar un rètol a la façana de l'edifici on es pogués llegir "Biblioteca Pública Municipal". Malgrat la bona intenció d'aquesta nova junta, poques foren les seves actuacions ja que la guerra suposà el tancament de l'edifici de la biblioteca de Porreres per molt de temps.

Sense cap tipus de dubte, era un dels homes més preparats per dur a terme una important tasca de canvi al front del consistori local. No és estrany que

fos un dels homes més perseguits del poble a partir de l'esclafit de la Guerra Civil. Diuen que va aconseguir fugir, però ningú no l'ha tornat a veure. Alguns testimonis orals i escrits ens poden ajudar a aclarir el seu destí:

En Miquel Ximelis era una persona molt dedicada a la política, encara que la seva ambició era la cultura, i sobretot l'ensenyament estatal. Estava en contra de l'ensenyament privat i religiós. En Miquel era molt amic meu. Segurament jo vaig ser una de les darreres persones que el vaig veure a Porreres abans de la seva desaparició. El dia que es produí la rebel·lió militar, en Miquel va venir a ca nostra, jo encara estava dins el llit, i em va dir: "Roig, anem, ha esclatat una revolució i ens mataran a tots". Jo encara mig adormit vaig pensar: "I per què m'han de matar si jo no he fet mal a

*ningú. Jo no me'n vaig". Jo era molt jove i ell tenia més noció política que jo. Se'n va anar i ja no s'ha sabut res pus mai d'ell.*⁴

Un testimoni oral em contà⁵: Quan va esclatar el moviment, en Miquel va visitar la casa d'un amic seu i li digué: "Hi ha una rebel·lió militar, hem de partir". Ell se'n va anar cap a Maó i altres diuen que possiblement arribés a Rússia.

Una altra informació parla que possiblement es va amagar a Cas Concos a la casa de Pere Joan Artigues Mero. Aquest darrer vivia al poble, no era un home dedicat a la política, però durant la guerra l'acusaren d'amagar a casa seva un mestre d'escola de Porreres que havia fugit, i que era cercat pels falangistes del poble. Algú acusà Pere Joan i un grup de falangistes porrerencs es presentà a casa seva. Com que no varen trobar el mestre, s'endugueren en Mero i el conquerí pagà amb la seva vida per haver-ne salvada una altra⁶.

Com es pot veure en Miquel Ximelis no va aconseguir els seus objectius. El conservadorisme regnant a l'època, la guerra i la repressió feren que tot quedés aturat. Ell va haver de deixar el seu poble i fins ara no em sabut res més d'ell, però la seva personalitat i les seves idees han aconseguit establir-se entre tots nosaltres. Per tant, allà on sigui podrà pensar que el seus esforços i projectes han estat recompensats d'alguna manera. Tot i això, la seva tasca cultural i política no ha aconseguit que tinguin un merescut reconeixement.

3.- AMPO: Lligall 484. Actes de la Junta de la Biblioteca Municipal de Porreres (1936).

4.- FERRA i MARTORELL, Rafel: *Sebastià Roig i la Voz de Porreres*. Programa de les Festes de Sant Roc 2002. Pags. 29-32. Porreres 2002.

5.- Testimoni oral de Guillem Nicolau -Monteros-.

6.- ADROVER, Aina i CABOT, Joan: *Felanitx 1931-1939. República, Guerra i Repressió*. Res Pública Edicions. Felanitx 2002. Pàg. 97.

LA FESTA DE SANTA CATALINA

Maria Barceló Crespi

Antany, al santuari de Monti-sion es feien varies festes i, entre elles, una de les més celebrades era la de Santa Catalina, verge i màrtir. Aquesta santa era la patrona dels estudiants del col·legi de Gramàtica i Humanitats que hi havia dalt del puig.

A la nit del 24 de novembre, vigília de la festa, encenien un gran fogueró (binerbo) que creuava els resplendors amb el dels estudiants del col·legi de Cura, encès dalt del puig de Randa. El foc sovint ha estat símbol de festa.

El dia de la festa hi havia missa solemne amb sermó i a l'horabaixa els estudiants representaven un obra teatral sobre el martiri de la santa. És sabut que menjaven bunyols amarats de mel. Sembla que també era costum beure un licor conegut amb el nom de resolis.

Molt s'ha escrit sobre l'origen i el significat de la paraula binerbo, que només s'usa a Porreres. Hom ha dit que tal volta a l'hora de botar el binerbo els joves invocassin a Minerva, deessa de la sabiduria en la mitologia clàssica, i a mida que es repetia la paraula Minerva, Minerva, Minerva ...es deformava fins a convertir-se en un mot popular com és binerbo.

És important conservar aquesta paraula i seria interessant recuperar una festa que tengués per protagonista el binerbo. Una i altra cosa fan part del nostre patrimoni cultural.

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESSES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

Programa Hipotecario

EL ÍNDICE DE REFERENCIA
DE UN PRÉSTAMO HIPOTECARIO
ES MUY IMPORTANTE DE CARA AL FUTURO.

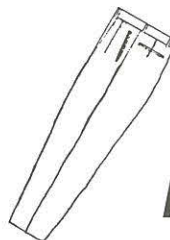
POR ESO, BANCA MARCH
LE OFRECE REFERENCIAR SU HIPOTECA
AL ÍNDICE OFICIAL:
EURIBOR HIPOTECARIO

www.bancamarch.es

BANCA MARCH

**Confeccions i moda en
esport i ben vestir**

**Cas
Sastre
Micarillo**

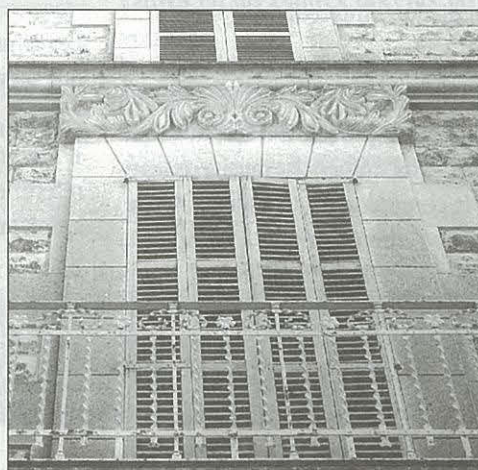
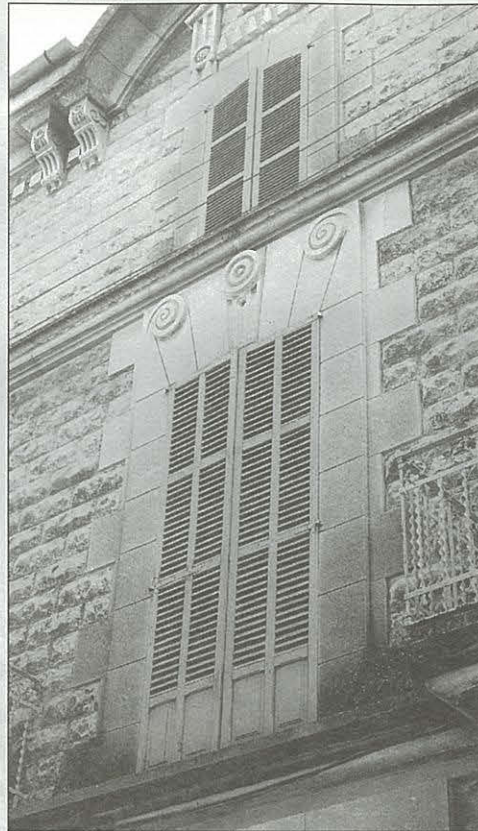
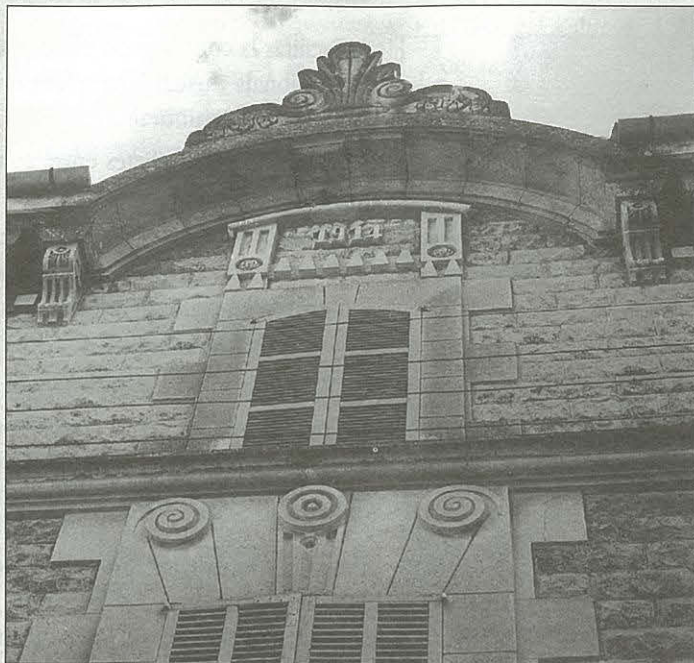

Carrer de l'Almoina, 28 - Telèfon 971 64 73 09 - PORRERES

Petits detalls urbans

Maria Barceló i Crespí

Carrer del Rector Llompart nº 19

És sens dubte una de les més interessants façanes de la Vila. Any 1914.

Pot enquadrar-se dins l'estètica del Modernisme. Correspon a la casa que fou del senyor Bernadí Bou i Sala, propietari de la possessió de Son Oms. Va ser regidor de l'Ajuntament de Porreres almanco l'any 1923 i 1931.

LA MEDIACIÓ INTERCULTURAL

Sílvia Clemente - Jesús Estan - Pilar Loureiro.

Assessors del servei d'Innovació de la Conselleria d'Educació

La mediadora cultural Zora treballant la interculturalitat amb un grup escolar.

Com a conseqüència del recent fenomen migratori ha sortit una nova figura professional: El mediador/a intercultural.

Entenem com a concepte bàsic de mediació intercultural la interacció, en el sentit de procés d'intercanvi que permet una influència mútua mitjançant la comunicació. /Andalucía Acoge, Margalit Cohen Enrique/. En aquesta interacció, la mediació cerca, d'una banda, facilitar la comunicació entre la societat receptora i el col·lectiu de persones d'origen estranger, en clar sentit preventiu de situacions de conflicte o bé en l'apropament de les parts per a la resolució dels conflictes que puguin existir.

La mediació cerca, també, contribuir en el procés de creació i recreació per les parts implicades de noves regles i

normes de convivència amb la finalitat que els intercanvis, les gestions i les modificacions siguin mútues.

Les causes bàsiques per a sol·licitud del servei de mediació intercultural són:

1. Poc coneixement mutu dels codis de referència cultural dels col·lectius immigrants i de la comunitat receptora
2. Desconeixement de les llengües dels col·lectius immigrants
3. Necessitat de donar a conèixer a la població immigrant dels serveis existents i del circuit d'accés més adient.

Les funcions més habituals són:

1. Interpretació lingüística (traducció escrita i oral, interpretació)
2. Interpretació cultural (descodificació de valors culturals)

3. Facilitar la comunicació entre els/les professionals i usuaris en temes d'immigració i interculturalitat.

4. Resolució de conflictes entre comunitats diverses i suport personal als usuaris.

5. Promoure l'atenció a la població immigrada en igualtat de condicions que a les altres persones.

6. Dinamització comunitària

7. Coordinació amb els serveis responsables dels diferents àmbits on desenvolupa la seva tasca de mediació. En qualsevol cas mai pot substituir i/o assumir funcions d'altres professionals. És un professional més dins un equip interdisciplinari d'intervenció.

No cal dir que per exercir com a mediador/a és necessari conèixer la llengua del col·lectiu immigrant i de la societat receptora, així com els costums i els valors d'ambdues i tenir capacitat negociadora, flexibilitat, iniciativa de mediació i capacitat de treball en equip.

Els àmbits d'intervenció d'aquests professionals són: Serveis Socials, Educació, Serveis Sanitaris, Serveis Jurídics, Conflictes entre veïnats, Tècniques de dinamització sociocomunitària.

Les línies d'actuació de la mediació són: Donar informació sobre l'accés als recursos, Donar suport als professionals, Afavorir, potenciar i incrementar la participació social i ciutadana, Contribuir a l'establiment de relacions de convivència entre persones de cultures diferents.

Objectius dins l'àmbit educatiu:

- Mediar en el procés d'escolarització dels immigrants magribins i participar en el seguiment de la seva integració educativa
- Promoure que els nins i els joves immigrants desenvolupin estratègies d'adaptació diferents a l'assimilació i el gheto.
- Reforçar els marcs referencials d'origen dels nins, joves i adults immigrants com a elements per a garantir l'èxit escolar o formatiu.
- Apropar l'escola a les famílies i les famílies a l'escola.
- Treballar perquè l'immigrant conegui els valors i costums de la societat d'acollida, i en particular del sistema educatiu.

Les tasques més habituals del mediador/a cultural als centres escolars són:

1. Suport a les escoles en període d'acollida:

- En època de matrícula col·laborar en les escoles i instituts, ajudar a les famílies a emplenar els impresos i preparar la documentació que es requereix.

- Explicar a l'alumnat nou les normes bàsiques de funcionament
- Explicar a les famílies el material que necessita el seu fill/a
- Explicar a l'alumne i a les famílies de: horaris, E.F. (roba), berenars...
- Explicar a les famílies del pla d'excursions anual i la importància de participar-hi i si cal que hi participi el mediador/a.

2. Orientació familiar referida a:

- Explicació a les famílies del que són els Serveis Socials i les seves tasques
- Explicació de les circulars dels centres
- Explicació de les tradicions del poble i celebracions del centre
- Explicació de la línia de l'escola i la seva dinàmica

3. Orientació al professorat

- Explicar costums i hàbits de la cultura musulmana que puguin interferir en el procés d'ensenyança-aprenentatge (sistema educatiu del lloc d'origen, religió, llengua, concepte de família, alimentació...)
- Explicar característiques del lloc on prové l'alumnat: zona, tipus d'economia, riqueses.

4. Intervencions específiques com a traductor en situacions de: Trastorns d'aprenentatge, Higiene (si cal), Indisciplina, Medicina (vacunes i malalties més habituals), Beques.

5. Col·laboració en situacions d'absentisme escolar.

6. Tasques de prevenció. Avançar-se a possibles problemes que puguin sorgir.

En aquests moments a les Illes Balears comptem amb la figura de **mediador intercultural a diferents llocs:** Muro, Sa Pobla, Pollença, Felanitx, Inca, Manacor, Mancomunitat des Raiguer, Mancomunitat des Pla, Eivissa i Menorca.

Aquest servei surt a rel d'una ordre de presidència del Govern de les Illes Balears, mitjançant la Conselleria d'Educació i Cultura i la Conselleria de Benestar Social, convoquen subvencions per a Ajuntaments i/o Mancomunitats per dur a terme actuacions educatives en els centres docents no universitaris.

Es crea una comissió de seguiment per optimitzar els recursos humans i decidir sobre les tasques a realitzar.

BM Esport - Sabates
Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

SUPERMERCAT
CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria*
AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

LA HISTÒRIA DEL SÀHARA

Oualat Moussa. *Delegat del Sàhara a Mallorca*

I. EL TERRITORI I ELS SEUS RECURSOS NATURALS

A. SITUACIÓ GEOGRÀFICA:

El territori del Sàhara Occidental, antic Sàhara Espanyol, limita a amb l'Oceà Atlàntic, amb 1.062 km. de costa, el Marroc, Argèlia i Mauritània. Fronteres artificials delimitades el 1.912 per França i Espanya.

B. RECURSOS NATURALS:

B.1. CLIMATOLOGIA: Clima atlàntic temperat, vegetació escassa. Existeixen xarxes fluvials amb rius fossilitzats sense cabdals permanents, el més important és el Saguia el Hamra que té un recorregut de 600 km.

B.2. FAUNA: els camells i les cabres són els animals que més abunden i abans de la colonització existien gaselles i estruços, víctimes de la caça indiscriminada dels nadius per intercanviar amb les mercaderies dels colonitzadors procedents de Portugal, Alemanya, França, Holanda i Espanya. Altres factors que van ajudar a la quasi total extinció de la valuosa fauna van ser les guerres entre la població autòctona i els invasors i les sequeres.

Les llargues temporades de sequera en el desert del Sàhara Occidental provoca que es canviï la tradicional fauna camellar per la moderna "Land Rover".

B.3. AGRICULTURA: L'única tradició que es coneixia era el cultiu de l'ordi.

C. RECURSOS ECONÒMICS MÉS IMPORTANTS.

C.1. PESCA: És i ha estat un dels recursos econòmics més importants i va ser la causa de la presència hispànica a

partir del segle XV. Actualment el banc pesquer canari-saharaui és un del més rics del món, amb molta variació de peixos i mariscos.

C.2. FOSEATS: Es descobriren unes importants mines, a uns 90 km de Aaiun, entre els anys 1962 i 1965 per empreses espanyoles que realitzaven investigacions geològiques.

II. LA POBLACIÓ

El grup més important són el dels berbers, conjunt de grups ètnics que parlen dialectes procedents d'una llengua hamítica comuna. Actualment la majoria dels habitants del nord d'Àfrica són berbers arabitzats.

En els segles II i III de la nostra Era un dels grups de berbers, els Sanhaya i Zenaga, es van instal·lar en el Sàhara Occidental, possiblement degut a la introducció del camell a aquesta zona.

A finals del segle VII arriba del nord-oest d'Àfrica els primers pobladors àrabs, que introdueixen l'Islam, però

degut a la forta resistència de la població autòctona no aconsegueixen ocupar la zona del desert.

En el segle XI arribaren els Beni Hilal procedents d'Egipte, ocuparen el territori però no aconseguien imposar la seva cultura, ni la seva religió.

A finals del primer terç del segle XI comença l'època almoràvida, moviment religiós i militar, protagonitzada pels berbers del Sàhara Occidental.

En el segle XV foren les Oualad Hassan o Hassanesos, tribus més nombroses, les que van controlar la totalitat del territori; eren tribus pobres i poc instruïdes però bones guerreres, i és per això que aconsegueixen imposar-se política i militarment. Del mestissatge amb la població autòctona va sorgir l'actual població àrab-berber. Aquestes tribus foren les que contribuïren a la definitiva arabització i islamització del Sàhara Occidental. Actualment es parla el dialecte hassania que conté un 70% d'àrab.

III. LA COLONITZACIÓ

L'any 1877 es crea a Madrid *l'associació espanyola per a l'explotació de l'Àfrica*. La *sociedad de africanistas y colonialistas* desenvolupen un paper important i primordial en la colonització del territori; l'any 1844 sol·liciten al govern espanyol l'ocupació de Riu d'Or, península situada al sud del Sàhara i la *sociedad de la pesquería Canaria Africana* explota Riu d'Or. S'emporten a tres caps de les tribus saharauis a Lanzarote a fi de signar, davant notari, escriptures de compra i venda de la península de Riu d'Or. Aquesta operació va constituir un fracàs per a la *sociedad canario-africanista*, gràcies a l'oposició de l'organització política-militar-social saharauí denominada *conjunt tribal dels quaranta*, que s'encarrega de protegir el territori, organitzar l'economia, la vida social i de les negociacions externes.

L'any 1885, al marge de la Conferència de Berlín, la societat hispano-africana inicià la construcció d'un fortí a Riu d'Or, lloc d'intercanvi de mercaderies, els saharauis descontents destruïren la fortalesa i el govern espanyol envia un destacament militar, ocupant definitivament el Sàhara Occidental.

L'any 1886, després de la Conferència de Berlín per la qual es feu el reparti-

ment de colònies, es van iniciar les negociacions hispano-franceses per delimitar les fronteres, sense cap respecte a les realitats de tipus ètnics, històriques ni geogràfiques.

IV. LA DESCOLONITZACIÓ

S'inicià l'any 1945 influïda per dos esdeveniments significatius:

- L'ingrés d'Espanya a l'Organització de les Nacions Unides.
- L'accés d'altres països africans a la independència i la concessió de la independència d'altres països d'Àfrica del Nord per part d'Espanya.

V. MOVIMENTS NACIONALISTES

L'any 1958 la població saharauí es va sublevar contra les tropes franco-espanyoles i l'any 1968 va néixer el *Moviment Nacional de Liberació Saharauí* encapçalat per Mohamed Sidi Brahim Basiri; aconseguiren unificar gran part de la població, realitzaren manifestacions que foren fortament reprimides per les forces colonials. L'any 1973 es fundà el braç armat del *Front Polisari*, que és l'*Exèrcit de Liberació Popular Saharauí*, capdavaners de la lluita popular, militar, política i diplomàtica.

VI. PROCÉS DE PAU. REFERÈNDUM

L'any 1991 comença un procés de pau dirigit per la ONU, on s'acordà la realització del REFERÈNDUM acord que a hores d'ara no s'ha complit per manca de voluntat política del regne del Marroc.

L'any 2002 es presentaren quatre opcions per solucionar el conflicte:

1. Referèndum
2. Acord marc (sobirania marroquí sobre el Sàhara Occidental)
3. Divisió del territori del Sàhara Occidental
4. Retirada de les forces de seguretat de la ONU.

Totes aquestes opcions foren debatudes a nivell del Consell de Seguretat de la ONU i recentment, Estats Units i França volien imposar la segona opció. El Consell de Seguretat de la ONU va denegar per unanimitat aquesta possibilitat; argumentant que qualsevol solució ha de contemplar la autodeterminació del poble saharauí.

El debat sobre el futur i la sort dels saharauis s'ha aplaçat fins el proper 31 de gener de 2003.

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MAN'S

L'Almoina. 30 · Tlf. 971 16 84 56

Porreres

AVA

CAT

ART

adidas

ESPORT

ESPLAID

Carrer d'en Sala, 7

07260 PORRERES

Tel. 971 16 83 13

FRASES FETES I LOCUCIONS (II)

Joan Servera Nadal - Gaspar Barceló i Barceló

Uep! ja tornam a ser aquí i amb més ganes que mai, i més, després de que molta de gent donés per encertada la nostra curolla de donar a conèixer aquest recull de dites populars. Cal dir-vos que de llavors ençà, n'hem recollides una cinquantena més.

Qui és que mai no ha dit o ha sentit a dir:

Va perdre el nord.
 Qui té mal el té venal.
 Per massa pa no hi ha mal any.
 Allà on hi ha galls no hi piulen gallines.
 De porcs i de senyors n'han de venir de casta.
 Gat escaldat d'aigo freda tem.
 On hi ha un patró no hi comanden mariners.
 Bon vent i barca nova.
 Ja hi som tots, podeu tirar s'arròs.
 No poden dir missa i repicar.
 Anava cop piu.
 Lo bo dura poc.
 Li varen fer fugir sa pardalaria.
 O mos escaufam tots o pegam coses en es braser.
 Carrer banyat, calaix eixut.
 És un cagat.
 Mal caigués la Seu plena d'ous.
 És més bo d'agafar un mentider que un coix.
 Sempre arriba amb so darrer tren.
 És més curt que Sant Tomàs.
 Mira si te riu.
 A Cas ferrer, cullera de fusta.
 Espolses blau?
 Es cap no és per dur-hi capell.
 No perdre calada.
 S'ha de tenir mà esquerra.
 Va remenar sa merda.
 Com més anava, més n'hi afegia.
 Venga, que és tard i vol ploure.
 És més sec que un os.
 No hi veu dues passes enfora.
 No hi ha tu tia.
 Se'n va anar amb un dit en es cul i s'altre a l'orella.
 Estic més ple que un rè.
 No fa s'alçada d'un ca assegut.

Ja ho veurem quan sigui cuit.
 No anam ni per endavant ni per endarrera.
 Vàrem fer es negoci de na peix frit.
 Fa cara de pomes agres.
 Va pagar es mossatge.
 Tenia més set que es Moreis.
 Són carn i ungla.
 Entre tots en farem un de bo.
 Passa per aquí i veuràs Porto Pi.
 Demanant, demanant, s'arriba a Roma.
 Va fer Pasqua abans del Ram.
 Des teu pa en faràs sopes.
 No és bo lo que és bo, és bo lo que agrada.
 Només hi havia quatre rates.
 Li varen empinar es carro.
 És mes magre que lo que tiren.
 Qui no pot anar que tanc.

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
 Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
 de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
 Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
 Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

LES MANS AL FOC (XXIV)

VALORS ÚTILS

Joan Sorell Adrover

En Nietzsche interpretà les actituds filosòfiques no com a posicions del pensament davant la realitat, sinó com l'expressió d'actes de preferir i pretendre, a més, va donar un gran impuls al que es va anomenar llavors teoria de valors. El propi Nietzsche tenia consciència de la importància de la noció de valor com a tal, per la qual cosa parlava de valors i de inversió de tots els valors. D'aquesta manera es descobria el valor com a fonament de les concepcions del món i de la vida, les quals consistien en la preferència per un valor més bé que en la preferència per una realitat. Són importants també per la formació de la teoria dels valors una sèrie de doctrines morals, entre les que s'ha de mencionar l'utilitarisme.

D'una manera general, el terme utilitarisme designa la doctrina segons la qual la proposició *x* és valuós es considera com a sinònim de la proposició *x* és útil. L'utilitarisme pot ser una tendència pràctica o una elaboració teòrica, o ambdues coses a un temps.

Útils poden ser certes coses, però també certes accions. El tipus d'utilitat depèn en gran part de l'esfera en la qual s'apliqui el concepte del que és útil. Aquest exerceix un paper important en la economia, fins el punt que alguns autors consideren que el concepte d'utilitat és primàriament un concepte econòmic i només secundàriament un concepte no econòmic.

La sessió extraordinària que va celebrar

el Consistori de Porreres el dia 29 de març de 1937 tenia com a principal objectiu, en la meua opinió, posar de manifest els nous valors utilitaristes que regirien a partir de llavors a l'Ajuntament. L'acte diu el següent: "Tot seguit exposà la presidència als senyors presents que com havien vist per les paperetes de convocatòria l'objecte de la present sessió era el fer saber d'haver-se rebut els plànols, pressupost i memòria descriptiva que en compliment de l'acord d'aquesta mateixa Corporació havia aixecat l'arquitecte D. Enric Juncosa per a la reforma de la Casa Consistorial. Assabentats els senyors presents de les manifestacions de la presidència i després d'un examen detingut de les mateixes, s'acordà per unanimitat acceptar-los en principi i en compliment de les disposicions vigents, exposar-los al públic per un termini de trenta dies a efectes de reclamació per mitjà d'edictes al tauler d'anuncis d'aquesta Casa Consistorial". El mateix es podria dir de les següents resolucions preses pel consistori. El dia 12 d'abril tenia lloc una sessió ordinària en la que "s'acordà realitzar les obres de reforma de la Casa Consistorial per subhasta pública, i amb el fi que aquestes obres es puguin dur a terme en la major brevetat possible, que pel senyor batle es dirigeixi immediatament atenta instància a l'Excm. Sr. Governador Civil de la província com a President de la Junta Provincial de la Croada contra l'atur obrer en súplica

que es concedeixi a aquest municipi una subvenció de 20.032' 90 pessetes que manquen per dur a efecte aquestes obres amb subjecció el pressupost de les mateixes presentat per l'arquitecte D. Enric Juncosa, i en cas que la petició sigui concedida, procedir seguidament a la confecció del pressupost extraordinari".

En sessió ordinària del dia 10 de maig, "manifesta la presidència que els plànells, pressupost i memòria per la reforma de la Casa Consistorial en compliment de l'acord d'aquesta Comissió Gestora, han estat exposats al públic durant un més a n'aquesta Casa Consistorial havent estat examinats per totes les persones que han comparegut sense que s'hagi formulat cap objecció en contra. Assabentada la comissió gestora acordà aprovar-los definitivament i a continuació exposar igualment la presidència que com a conseqüència de la instància cursada al Governador Civil com a president de la Junta contra l'atur obrer s'havia rebut en aquesta batlia un ofici de la Delegació Provincial aprovant els plànols presentats per la reforma de la Casa Consistorial i subvencionar les obres dels fons pro atur amb la quantitat de 20.032'90 ptes. en la forma sol·licitada. Assabentada la comissió gestora, acordà per unanimitat haver vist amb satisfacció la subvenció concedida i que immediatament es procedeixi a la confecció del pressupost extraordinari pel pagament de les obres que s'han de realitzar..."

RELATS DELS PARTICIPANTS A LES COLÒNIES A LA VALL D'ARAN (I)

EL GEGANT MANDRONI I NA NEUS

Cristina Ballester
Mª Antònia Barceló
Caterina Gornals
Mª Francisca Sabater

El grup de l'escolania de Sant Felip de Porreres va partir cap a Betlan, un poblet de la Vall d'Aran. Un matí van anar d'excursió a la part baixa de la Vall a la zona de *Quatrelocs*. Mentre caminaven i sense saber perquè quatre al·lotes ens vam separar del grup i ens vam perdre.

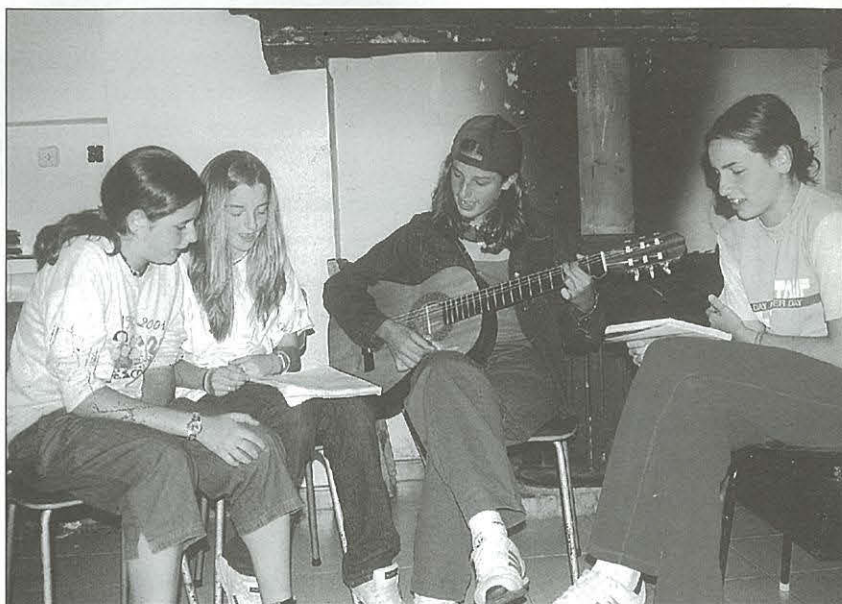
Caminant i caminant vam trobar un clot amb forma de petjada, va començar a fer molt de fred i cercàrem un lloc per refugiar-nos. D'enfora ens semblà veure una llum i de seguida ens dirigírem cap a ella, va ser la llum d'una casa amagada entre els arbres, van tocar a la porta i una dona d'uns setanta anys, ens va obrir i ens va dir:

- Què feis per aquí? Què vos heu perdut?

Nosaltres li van contar el que ens havia passat i li van demanar informació sobre el clot en forma de petjada.

Na Neus, que així era com es nomia, ens va convidar a seure devora de la foganya i va iniciar el seu relat:

A la Vall d'Aran hi havia un gegant

anomenat Mandroni, era lleig, camallarga, d'uns tres metres d'alçada, pareixia un excehome, contrafet. Aquest gegant es dedicava a guardar els boscos de la Vall.

Aquella velleta ens va convidar a quedar a romandre a caseva i l'endemà ja continuariem la recerca del nostre grup.

De bon matí ens aixecàrem i partírem a cercar els demés, però el que van trobar va ser el gegant Mandroni, devora de l'església, mort amb un clau clavat al cap. Na Neus ens va suggerir que l'enterréssim i així ho férem, el vam enterrar i després d'enterrar-lo van seguir el nostre camí. Ben aviat trobàrem el nostre grup.

Passaren dos anys i molts de nosal-

tres van tornar a veure a na Neus i la tomba d'en Mandroni.

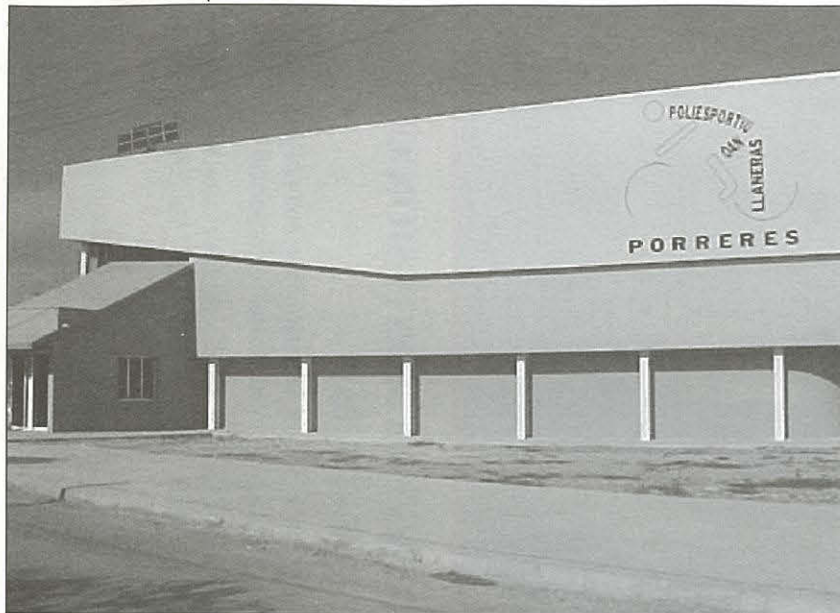
Quan vam arribar a ca na Neus no hi van trobar ningú i partírem a veure la tomba d'en Mandroni, damunt la tomba havia crescut un avet. Aquest avet era un ent, els ents són pastors dels arbres, tenia la mateixa força que el gegant i podia parlar i ens va explicar que na Neus havia anat a viure al poble, anomenat Canejan, perquè era molt vella per viure tota sola enmig del bosc i per anar a comprar havia de caminar dues hores per anar i dues per tornar.

Baixàrem a Canejam a visitar a na Neus que s'alegrà molt de la nostra visita, em parlat d'ella als nostres amics i el proper any hi tornarem tots perquè la puguin conèixer.

EL PAVELLÓ JOAN LLANERAS

Antoni Gornals Mesquida

Les persones interessades en fer ús de les instal·lacions s'hauran d'adaptar als horaris assignats a les entitats esportives, que tendran preferència. A les ofícines de la Sala els informaran de les hores que queden lliures i ho han de sol·licitar amb uns dies d'antelació. Segurament serà el cap de setmana quan les entitats en faran un ús menor, malgrat que disputin els partits de lliga corresponents.

Ara només manca esperar que se'n faci un bon ús, una bona planificació de les activitats i que no s'hi escatimi el manteniment ni la neteja que requereix unes instal·lacions com aquestes, per tal de poder-ne gaudir durant molts d'anys. Pareix ésser que aquesta és la intenció, perquè la Sala té prevista una partida pressupostària per dotar el pavelló d'una sèrie de mancances, com per exemple de mobiliari i material d'infermeria.

El recent estrenat pavelló Joan Llaneras inicia la seva primera temporada amb l'esport porrerenc i suposa, sens dubte, una gran millora i lloc indispensable per a la pràctica de diferents esports.

Les entitats esportives porrerencques que han sol·licitat el seu ús són: el Club de Bàsquet, la Unió Esportiva, el Club de Voleibol, a més de les Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de les dues escoles de la vila. Això suposa que, entre setmana, tots els horabaixes i vespres el pavelló s'omplirà per alguna o algunes d'aquestes entitats, ja que en nombroses ocasions coincidirà més d'un club a l'hora de l'entrenament dels seus jugadors, el que exigirà una bona planificació que possibiliti aquesta coincidència d'horaris. Així i tot, un pavelló ofereix moltes possibilitats i un lloc cobert que garanteix la pràctica d'un esport a l'hivern.

El problema que es pot plantejar és a l'hora de dutxar-se, ja que seran molts

els que en voldran fer ús a la mateixa hora i el recinte només disposa de dos vestuaris insuficients per a la possible demanda. Ara bé, tot és qüestió d'organitzar-se.

ALUMNES DE VUITÈ D'EGB DEL COL·LEGI VERGE DE MONTI-SION CURS 1974-75

D'ESQUERRA A DRETA I DE DALT A BAIX

FILA 1- Joan Enamorado Casquero, Miquel Rosselló Tomàs, Jaume Nicolau Melià, Gabriel Soler Sasire, Miquel Santmartí Font, Antònia Sasire Andreu, Catalina Vich Mesquida, Bàrbara Picornell Nicolau, Margalida Rosselló Frau, Bàrbara Mestres Mora, Joana Bonnin Julià, Apol·lònia Grimalt Rosselló, Consolació Úbeda Roig.

FILA 2- Francisca Binimelis Gornals, Antònia Mulet Barceló, Bonaventura Forteza Martorell, Coloma Campos Barceló, Antònia Cases Mora, Laura Barceló Márquez, Francisca Roig Stigiar, Maria Salleres Garí, Catalina Munar Cerdà, Coloma Bauzá Vidal, Magdalena Viedma Viedma, Francisca Mora Alzina, Margalida Roig Noguera, Catalina Barceló Mestre, Francisca Rigo Binimelis, Joana Oliver Llaneres.

FILA 3- Joan Sorrell Adrover, Joan Carmona Puga, Miquel Aguiló Fuster, Antoni Servera Nadal, Bartomeu Ruiz Vadel, Cristòfol Mora Munar, Joan Roig Dalmau, Joan Barceló Barceló, Rafel Juan Melià, Josep Marí Sasire.

MESTRES- Bartomeu Barceló Picornell i Sor Margalida Martínez Montserrat.